

**Masarykova univerzita
Filozofická fakulta**

Ústav hudební vědy

Hudební věda

Jindřich Patík

Dechová hudba Skoroňáci

Příspěvek k vývoji dechové hudby
na Moravě

Bakalářská diplomová práce

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Lubomír Spurný, Ph.D.
PhDr. Lucie Uhlíková, Ph.D.

Brno 2013

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně za použití uvedených pramenů a literatury.

.....

Jindřich Patík

Tímto bych rád poděkoval vedoucím své práce, Doc. PhDr. Lubomíru Spurnému, Ph.D. a PhDr. Lucii Uhlíkové, Ph.D., za ochotu a cenné rady, které mi poskytli při tvorbě této práce. Dále bych chtěl poděkovat všem pamětníkům, kteří mi velmi vstřícně poskytli rozhovory, jmenovitě pak Petru Ingrovi, Petru Miklišovi, Josefu a Marii Holcmanovým. V neposlední řadě pak děkuji zaměstnancům České televize a Českého rozhlasu Brno, Martinu Polákovi a Jarmile Růžičkové, za pomoc při hledání nahrávek pořízených DH Skoroňáci.

Obsah

1. ÚVOD	4
2. STAV BĚDÁNÍ: PRAMENY A LITERATURA O DECHOVÉ HUDBĚ V ČESKÝCH ZEMÍCH	8
3. DECHOVÁ HUDBA V ČESKÝCH ZEMÍCH	12
3.1 CIVILNÍ DECHOVÉ HUDBY – VZNIK A VÝVOJ	12
4. SKORONICE	17
5. DECHOVÁ HUDBA SKOROŇÁCI	19
5.1 MUZIKANTI VE SKORONICÍCH A STRUČNÁ HISTORIE KAPELY SKOROŇÁCI	19
6. OBSAZENÍ	21
6.1 PERSONÁLNÍ A NÁSTROJOVÉ OBSAZENÍ KAPELY A JEHO PROMĚNY	21
6.2 VZDĚLANOST MUZIKANTŮ	25
6.3 MULTIINSTRUMENTALISTÉ	27
6.4 FUNKČNÍ VARIACE KAPELY	28
6.5 FLUKTUACE MUZIKANTŮ	29
7. REPERTOÁR	31
7.1 ZÍSKÁVÁNÍ REPERTOÁRU	32
7.2 PROVÁDĚCÍ PRAXE	32
7.2.1 Používání not a vybírání repertoáru	32
7.2.2 Populární skladby	33
8. PŘÍLEŽITOSTI KE HRANÍ	35
8.1 TYPICKÉ HERNÍ SCHÉMA KAPELY ZA ROK	35
8.2 NEPRÁVIDELNÉ AKCE	36
8.3 ZAJIŠŤOVÁNÍ HERNÍCH PŘÍLEŽITOSTÍ	37
8.4 OBJEDNAVATELÉ	37
8.5 ČINNOST KAPELY A POLITICKÁ SITUACE	38
8.6 STEJNOKROJE	39
9. ZÁVĚR	41
10. RESUMÉ	42
11. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY, PRAMENŮ, PERIODIK A INTERNETOVÝCH ODKAZŮ	43
12. PŘÍLOHY	47

1. Úvod

Dechová hudba v českých zemích patří k více méně k nonartificiálním a také menšinovým žánrům, v některých regionech však plní významnou funkci v oblasti lokální a regionální hudební tradice (včetně tradic folklorních) a místního kulturního života. V minulosti plnila i důležité vlastenecko-uvědomovací funkce, a to jak v legiích za první světové války, tak v období okupace německými vojsky za druhé světové války.¹

Přelom 19. a začátek 20. století s sebou přinesl nebývalé změny ve společnosti, které se nevyhnuly ani tradičnímu venkovu. K hlavním příčinám proměn patřila modernizace, industrializace a s ní spojená urbanizace, důsledkem pak rostoucí sekularizace společnosti a zánik tradiční lidové kultury spojené se silnou závislostí na pravidlech zemědělského roku. Národně obrozenecké hnutí 19. století zdůrazňovalo význam tradiční lidové kultury pro český národ, tradice záměrně pěstovalo a veřejně prezentovalo, zároveň si rychlý zánik této oblasti kultury uvědomovalo a bojovalo s ním různými způsoby. Ke snahám o záchranu kulturního dědictví patřilo vydávání sbírek, organizování nejrůznějších národopisných akcí, rekonstrukce lidových tanců, zvyků i obřadů, pěstování folkloru pěveckými sbory, organizacemi jako Orel, Sokol, Omladina apod., i nově vznikajícími tzv. folklorními kolektivy (slovácké a valašské krúžky, později folklorní soubory dospělé i dětské, cimbálové a jiné muziky). Ve vědomí veřejnosti se původní kultura tradičního venkova i její záměrné pěstování, často formou volnočasové aktivity, propojily a jejich odlišení (etnologové hovoří o folkloru a folklorismu) je často velmi obtížné. Při zkoumání současného stavu zmíněných kulturních projevů mluvíme o tradicích etnokulturních. Tímto termínem je v současné etnologii označována celá oblast kultury, kterou její nositelé vnímají jako tradiční bez ohledu na to, zda jde o lidové tradice nepřerušené, rekonstruované či nově vymyšlené – tedy, o tu část kultury, „která z tradice vyrůstá, je jí formována, inspiruje se jí, nebo k ní jen hledá cestu. Je to navíc termín, který v sobě ze sémantického hlediska nese i aspekt etnicity, což např. v dnes už klasických termínech folklor a folklorismus chybí.“² V některých regionech je s etnokulturními tradicemi velmi úzce spjata i dechová hudba.

Navzdory poměrně důležité roli je tento hudební žánr českou muzikologií více méně opomíjen. Existuje jen malé množství prací, které se dechovou hudbou jako takovou

¹KOTEK, Josef – FUKAČ, Jiří. *Dechová hudba*. In FUKAČ, Jiří, VYSLOUŽIL, Jiří, MACEK, Petr (ed.) *Slovník české hudební kultury*. Praha: Editio Supraphon, 1997. s. 141.

² Srov. PAVLICOVÁ, Martina – UHLÍKOVÁ, Lucie: *Folklor, folklorismus a etnokulturní tradice. Příspěvek k terminologické diskusi*. In Jan Blahůšek, Josef Jančář (ed.) *Etnologie – současnost a terminologické otázky*. Strážnice: Národní ústav lidové kultury, 2008. s. 52.

zabývají. Větší pozornost je věnována zejména vojenským dechovým hudbám a početnějším civilním orchestrům, připomeňme např. monografie *Vojenská hudba* (1956) od kapelníka, skladatele, hudebníka a teoretika Roberta Šálka³, publikace *Dechové kapely, pochod a František Kmoch* (1974) od hudebního publicisty, dramaturga Jana Kapusty⁴ a dílo Bedřicha Jandy *Dechová hudba a dnešek* (1972).⁵ Nevýhodou těchto svazků je ovšem jejich značná neaktuálnost. Ze současných titulů je k dispozici pouze *Dechovka* (2007) od Milana Koukala,⁶ která má ovšem charakter spíše popularizačně-komerční. Civilním malým dechovým kapelám je věnován prostor naprosto minimální. Jedná se pouze o útržkovité zmínky v jednotlivých kapitolách.

Z tohoto důvodu jsem se rozhodl přispět svou bakalářskou prací k rozšíření poznatků o tomto okrajovém hudebním žánru, který však v některých regionech (a u mnohých posluchačů v celé republice) hraje dodnes velmi důležitou úlohu.

Hlavním cílem mé práce je zprostředkování vývoje malých civilních dechových hudeb na Slovácku, konkrétně na kyjovském Dolňácku v průběhu 20. století. Pro lepší uchopení dané problematiky jsem se rozhodl demonstrovat vývoj tohoto žánru na příkladu konkrétní dechové hudby s tím, že ostatní tělesa v regionu fungovala/fungují analogickým způsobem.

Kyjovsko, jako oblast badatelského zájmu, jsem zvolil z důvodu, že z Kyjova pocházím, od malička jsem se aktivně podílel na místním dění spjatým s folklorem a jeho udržováním a dechové kapely tak pro mne jsou běžnou neodmyslitelnou součástí kulturního života města.

Jako příklad jsem vybral kapelu z nedaleké obce Skoronice. Tato muzika, dříve nazývaná Antošova, nyní Skoroňáci, se mi jevila jako vhodná z několika důvodů. Nepřetržitě funguje již od 20. let 20. století, a tak lze sledovat vývoj jednoho tělesa v kontextu proměn společnosti a jiných faktorů. Ve vedení kapely se až do roku 2010 vystřídali pouze dva lidé – otec se synem. Nabízí se tak jedinečná možnost zachytit svědectví o fungování tohoto souboru přímo z výpovědi pamětníka, který může zprostředkovat nejen to, co sám zažil, ale i to, co se dříve dozvěděl od svého otce.

Hlavní metodou mé práce byl vedle studia pramenů terénní výzkum v obci Skoronice provedený v roce 2013, který jsem realizoval pomocí metody zúčastněného pozorování a

³ ŠÁLEK, Robert. *Vojenská hudba: stručné dějiny*. Praha: Ministerstvo národní obrany, 1956.

⁴ KAPUSTA, Jan. *Dechové kapely pochod a František Kmoch*. Praha: Supraphon, 1974.

⁵ JANDA, Bedřich. *Dechová hudba a dnešek*. Praha: Ústav pro kulturně výchovnou činnost, 1972.

⁶ KOUKAL, Milan. *Dechovka – historie a současnost naší dechové hudby*. Praha: Sloart, 2007.

rozhovorů s pamětníky, především s dlouholetým kapelníkem DH Skoroňáci Petrem Ingrem, dále se současným vedoucím této kapely Petrem Miklišem a se sourozenci Holcmanovými – Marií Holcmanovou (bývalou starostkou obce) a jejím bratrem Josefem Holcmanem (zlínským soudcem a spisovatelem), kteří jsou dlouhodobými a velmi aktivními organizátory kulturního dění v obci.

Rozhovory probíhaly ve velmi přátelské atmosféře a respondenti se snažili být co nejvíc nápomocni. Nicméně jsem si vědom, že tento zdroj informací může mít zavádějící informační hodnotu v tom, že si respondent nepamatuje „skutečnosti“ tak, jak se opravdu stala, anebo může nevědomě vypovídat zkresleně, pod vlivem subjektivních pocitů a dojmů. Přesto šlo v mém případě o téměř jedinou možnost, jak zachytit informace o vývoji jedné z mnoha dechovek, působících ve 20. století na slováckém venkově a rozvíjejících hudební tradice regionu.

Bohužel se mi nepodařilo dostat k obecní kronice, kterou vede Marie Holcmanová. Ta mi všechny informace sdělila ústně, kroniku mi ale neukázala s tím, že do ní o dechové hudbě téměř nic nezaznamenávala a to co tam je, je mi ochotna povyprávět.

DH Skoroňáci vlastní kroniku nevede, existuje ovšem tzv. *Kronika rodu Ingrů*, která se věnuje primárně rodině Ingrů, okrajově ale údajně zahrnuje i informace o kapele za vedení Antonína Ingra. K té se mi bohužel ale také nepodařilo dostat, protože se jedná o rodinné dědictví.

Rozdělení mé práce vychází z hlavních výzkumných otázek. Ty směřovaly do tří základních okruhů. V prvním z nich jsem se snažil zmapovat obsazení kapely. Tedy jak se měnil počet členů, na jaké nástroje hráči hráli, zdali ovládali více nástrojů zároveň, jestli je byli schopni střídat, jaké modifikace muziky v takovém případě vznikaly a také kdy začaly dechové hudby spolupracovat se sólovými zpěváky. Mimo jiné jsem se snažil zjistit, jaké měli muzikanti vzdělání, jak se k hraní dostali a jestli případně přecházeli z jednoho postu na jiný.

V druhém výzkumném okruhu jsem se zabýval otázkou repertoáru, tedy způsobem jeho získávání a také provozovací praxí. Snažil jsem se zjistit, které písně či skladby byly vázány na hru z not, které se hrály z paměti, jakým způsobem se vybíral repertoár na jednotlivá vystoupení a také jestli se hrály populární skladby.

Poslední okruh jsem zaměřil na zmapování herních příležitostí, při kterých se kapela uplatňovala či dodnes uplatňuje. Pokusil jsem se zde nastínit typické roční schéma pravidelně hrávaných akcí, ale i výčet akcí nepravidelných. Dále jsem zjišťoval, jak se muzika k jednotlivým herním příležitostem dostávala a kdo byli objednatelé, jakým

způsobem byla kapela a její příležitosti ke hraní ovlivňovány politikou a v posledním oddíle jsem se zaměřil na to, jestli muzikanti vystupovali ve stejnokrojích, nebo civilním oblečení.

2. Stav bádání: prameny a literatura o dechové hudbě v českých zemích

Jak jsem již stručně nastínil v úvodu, literatury k problematice malých dechových těles najdeme velmi poskrovnu. Většinou se jedná o útržkovité zmínky v monografiích věnovaných dechové hudbě vojenské nebo velkým profesionálním, civilním orchestrům. Dalšími úskalími jsou také neaktuálnost daných publikací, případně neodbornost, popularizační charakter a příliš entuziastický přístup autora.

K velkým monografiím můžeme řadit práci Jana Kapusty⁷ *Dechové kapely, pochod a František Kmoch*, která je sice zaměřena primárně na osobnost kolínského skladatele Kmocha, ale v prvních kapitolách rovněž poskytuje cenné informace o vývoji dechových hudeb na našem území.

Dalším již zmíněným dílem je *Dechová hudba a dnešek* Bedřicha Jandy, kde rovněž nacházíme informace o vzniku, kulturním vývoji a organizaci dechových hudeb, ale je spíše zaměřena na velké dechové tělesa. Je škoda, že kniha byla vydána v roce 1972, tedy ještě před nástupem Moravanky.⁸ Příchod této kapely měl totiž na dechovou hudbu téměř až obrozenecký účinek. Vysoká technická vyspělost hráčů na všech postech a s ní spojená nebývalá virtuozita projevu celé muziky ohromila nejen posluchače, ale velmi záhy se stala vzorem pro další tělesa a jejich kapelníky a můžeme tvrdit, že Moravanka ovlivnila celou následující generaci dechových hudeb.

Třetí velkou monografií je práce vojenského kapelníka Roberta Šálka⁹ *Vojenská hudba*, která ovšem, jak již vyplývá z názvu, spíše mapuje situaci hudby vojenské.

Nejnovějším komplexním dílem je *Dechovka: historie a současnost naší dechové hudby*, pod kterou je podepsaný Milan Koukal. Tato kniha je sice rozsahem velmi obsáhlá, nicméně, na první pohled je jasné, že jde spíše o obrázkovou encyklopedii popularizačního charakteru, ve které muzikolog nalezne jen hrstku odborných informací.

⁷ Jan Kapusta (nar. 7. 12. 1932) – hudební publicista, badatel, redaktor a dramaturg. Inspektor kultury na ONV Zábřeh (1956–1959) a odborný referent Vlastivědného ústavu Olomouc (1959–1960). V letech 1960–1972 byl ředitelem Okresního muzea a galerie Litomyšl, poté ředitelem Památníku Bohuslava Martinů v Poličce (1972–1983). Dramaturgická činnost v České hudební společnosti a Společnosti Bohuslava Martinů.

⁸ Moravanka – dechová kapela založena roku 1971 trumpetistou Janem Slabákem v Brně. Srov. TONCROVÁ, Marta: Moravanka. In Martina Pavlicová, Uhlíková Lucie (ed.) *Od folkloru k folklorismu*. Strážnice: Ústav lidové kultury, 1997. s. 167–168.

⁹ Robert Šálek (nar. 11. 6. 1907 – 8. 5. 1975) – vojenský kapelník, skladatel, teoretik. Jako hráč na lesní roh prošel například symfonickým rozhlasem československého rozhlasu v Ostravě a v Brně. Od roku 1946 řídil několik vojenských orchestrů z pozice kapelníka. Založil Olomoucký dechový orchestr.

Na pomezí odborného zájmu a populární produkce stojí práce Stanislava Pěňčíka,¹⁰ organizátora kulturních akcí, dlouholetého redaktora periodika Slovácká dechovka a autora mnoha písňových textů pro dechové hudby. Ten ve dvou svazcích své publikace *Když zpívají křídlovky*¹¹ soustředil mnohé cenné informace o osobnostech a dechových hudbách ze Slovácka, včetně rozhovorů se samotnými aktéry. Jedná se o poměrně ucelené dílo poučeného hudebního nadšence.

Velmi nápomocným dílem mně byla také dvoudílná publikace muzikologa a publicisty Josefa Kotka¹² *Dějiny české populární hudby a zpěvu*¹³, v níž lze dohledat několik kapitol zaměřených na civilní dechovou hudbu i vývoj tohoto žánru všeobecně v 19. i 20. století. Josef Kotek je také spolu s Jiřím Fukačem autorem obsáhlého hesla „Dechová hudba“ ve Slovníku českého hudební kultury z roku 1994.

Důležitým zdrojem poznatků mi rovněž byla kapitola *Dechová hudba jako hudba lidová* z knihy etnoložky Martiny Pavlicové *Lidová kultura a její historicko-spoločenské reflexe (mikrosociální sondy)*¹⁴, kde autorka podrobně popisuje historii vzniku dechové hudby na českém území.

Jednou z posledních publikací na téma dechové hudby u nás je sborník *Vojenská hudba v kultuře a historii českých zemí*¹⁵ z roku 2007, redigovaný muzikoložkou Jitkou Bajgarovou.

Mimo monografie přinášejí cenné informace k vývoji sledovaného hudebního žánru specializované časopisy. Těch ovšem taky není mnoho. Jak píše ve své diplomové práci s názvem *Vývoj dechové hudby po roce 1970 s příchodem Moravanky* z roku 2012 muzikolog Roman Tkadlčík, v databázi periodického tisku Ministerstva kultury můžeme nalézt jen čtyři evidované tituly, a to *Naše muzika (bulletin Sdružení dechových orchestrů ČR)*, *Starodávna láska*, *Dechovka (Měsíčník pro příznivce dechové hudby)* a *Slovácká*

¹⁰ Stanislav Pěňčík (nar. 21. 5. 1939 – 17. 6. 2004) – autor pořadů, organizátor, autor písní, publicista. Srov. SYNEK, František: Pěňčík, Stanislav. In Martina Pavlicová, Uhlíková Lucie (ed.) *Od folkloru k folklorismu*. Strážnice: Ústav lidové kultury, 1997. s. 90–91.

¹¹ PĚŇČÍK, Stanislav. *Když zazpívají křídlovky*. Břeclav: Moraviapress, 1998.

¹² Josef Kotek (11. 4. 1928 – 3. 6. 2009) – pražský muzikolog a publicista. Celoživotní práce ve výzkumu dějin české populární hudby od počátku 19. století do poloviny 20. století. Byl redaktorem časopisu *Hudební rozhledy* (1957–1961) a celoživotně pracoval v Ústavu pro hudební vědu ČSAV.

¹³ KOTEK, Josef. *Dějiny české populární hudby a zpěvu. 1, 19. a 20. století (do roku 1918)*. 1. vyd. Praha: Academia, 1994.

¹⁴ PAVLICOVÁ, Martina. *Lidová kultura a její historicko-spoločenské reflexe: (mikrosociální sondy)*. 1. vyd. Brno: Ústav evropské etnologie ve spolupráci s Etnologickým ústavem AV ČR, pracoviště Brno, 2007.

¹⁵ BAJGAROVÁ, Jitka, ed. *Vojenská hudba v kultuře a historii českých zemí: [sborník ze stejnojmenné mezinárodní konference konané 28.-30. dubna 2005 v Praze]*. Vyd. 1. Praha: Etnologický ústav Akademie věd České republiky, 2007.

dechovka (*Časopis pro dechové hudby a jejich příznivce*).¹⁶ Ze jmenovaných časopisů pak dodnes vychází pouze *Naše muzika*. Tento magazín vychází, dle Ministerstva kultury, čtyřikrát ročně pod uměleckou agenturou BRIVA od roku 2006.¹⁷

Pokud se vrátíme k výše jmenovaným titulům, časopis *Slovácká dechovka*, jehož redaktorem byl Stanislav Pěnčík, vycházel od roku 1992 do Pěnčíkovy smrti v roce 2004. Měsíčník *Dechovka* byl vydáván pod Agenturou Presspoint v letech 2002–2005 (s výjimkou roku 2003) a *Starodávna láska* vycházela od roku 2003 do roku 2008 (celkem 18 čísel) ve spolupráci s tiskárnou Uniprint a Kubešovým hudebním vydavatelstvím, šéfredaktor Kamil Barták.¹⁸

Kromě těchto čtyř periodik, lze nalézt občasné studie také v časopisech *Český lid*, *Hudební věda*, *Hudební rozhledy* a *Dechový orchestr*, medailony jednotlivých slováckých muzik a drobné zprávy z dění v této oblasti pravidelně otiskuje i regionální časopis *Malovaný kraj*. Asi nejzásadnější z těchto studií pro mě byla *Hudební folklór národního obrození a dechová hudba* z pera etnomuzikologa Jaroslava Markla, uveřejněná v Českém lidu v roce 1976.¹⁹

Jako důležité prameny mi posloužily záznamy ze sbírkových a dokumentačních fondů brněnského pracoviště Etnologického ústavu AV ČR, a to především četné sběry sběratelky Milady Bimkové provedené ve spolupráci s již zmíněnou institucí v 50. letech 20. století na Kyjovsku. Zde jsou uvedeny nejrůznější informace o hudebním dění v jednotlivých obcích, zaznamenané od pamětníků. Sběratelka zachytila mnohá jména muzikantů, často včetně dohledání jejich původu, data a místa narození v matrice.

Dechové hudbě bylo také věnováno několik diplomových prací. Z těch, které jsou zaměřeny přímo na oblast Kyjovska, jsem použil bakalářskou práci Kamila Mezihoráka z roku 2010 s názvem *Dechová hudba na Kyjovsku*,²⁰ v níž autor píše stručně o vývoji tohoto žánru v našem regionu a podrobněji se zabývá vybranými obcemi, a dále práci Venduly Konečné z roku 2008 *Lidová kultura Kyjovska a Žďánicka*²¹, která se dechové hudby ovšem dotýká spíše jen okrajově.

¹⁶ TKADLČÍK, Roman. *Vývoj dechové hudby po roce 1970 s příchodem Moravanky*. Magisterská diplomová práce, Masarykova universita, Filozofická fakulta, Ústav hudební vědy, Brno, 2012, s. 9.

¹⁷ Ministerstvo kultury. *Naše muzika*. [online] 2013[cit. 23. července 2013]. Dostupné z <<http://www.mkcr.cz/scripts/modules/catalogue/detail.php?catalogueID=1&linkvalue=9366&lid=1>>.

¹⁸ TKADLČÍK, Roman. *Vývoj dechové hudby po roce 1970 s příchodem Moravanky*, op. cit., s. 9.

¹⁹ MARKL, Jaroslav. *Hudební folklór národního obrození a dechová hudba*. *Český lid* 63, 1976, č. 1, s. 23–32.

²⁰ MEZIHORÁK, Kamil. *Dechová hudba na Kyjovsku*. Bakalářská diplomová práce, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, Pedagogická fakulta, Katedra hudební výchovy, Ústí nad Labem, 2010.

²¹ KONEČNÁ, Vendula. *Lidová kultura na Kyjovsku*. Magisterská diplomová práce, Masarykova universita, Pedagogická fakulta, Katedra hudební výchovy, Brno, 2008.

Práce nejbližší tématu této je již citovaná diplomová práce Romana Tkadlčíka s názvem *Vývoj dechové hudby po roce 1970 s příchodem Moravanky*. Zabývá se taky primárně kapelami civilními, i když převážně až po roce 1970.

Magisterská diplomová práce Lukáše Kollára *Dychová hudba na Slovensku - Historický vývoj, regionálne a organizačné členenie, herné príležitosti a zastúpenie v médiách*²², ač psaná slovensky a o slovenské dechové hudbě, nabízí množství poznatků aplikovatelných i na hudbu českou, protože do roku 1993, jsme byli součástí jednoho státu.

²² KOLLÁR, Lukáš. *Dychová hudba na Slovensku Historický vývoj, regionálne a organizačné členenie, herné príležitosti a zastúpenie v médiách*. Magisterská diplomová práce, Masarykova universita, Filosofická fakulta, Ústav hudební vědy, Brno, 2011.

3. Dechová hudba v českých zemích

Dechová hudba v českých zemích prodělala od svého vzniku zajímavý vývoj, do něhož kromě proměn samotné společnosti zasáhly také změny v oblasti repertoáru, jež začal prudce nabobtnávat pod vlivem vydávání tištěných písní a pronikání nových tanců do našeho prostředí, jako byly valčíky, ländler, šotyšky a samozřejmě od poloviny 20. století tolik oblíbená polka.²³

Stále větší část repertoáru rovněž tvořily pochody, jež se postupně stávaly doménou pro dechové hudby, které kvůli své zvukové průraznosti vynikaly na otevřených prostranstvích, a tak byly brzy oblíbené nejen u vojenských ansámbľů, ale i u civilních kapel.

Zásadní roli také sehrály nejruznější inovace ve vývoji dechových hudebních nástrojů, jako byl vynález strojiva kolem roku 1840, který umožnil chromtizaci stávajících nástrojů a tím i zásadní proměnu v možnostech hry, ale také objevy nových žesťových typů, jež byly schopné pokrýt celý rozsah od hlubokých po vysoké frekvence²⁴. Velký vliv na rozvoj hudebních nástrojů nejen u nás, ale v celém rakouském mocnářství, dokonce i s exportem do zámoří, měla firma V. F. Červeného v Hradci Králové založena v roce 1842.

Důležitým faktorem taky byl nástup nových masových multimédií ve 20. století. Obliba gramofonových desek, rozmach rozhlasového vysílání a nakonec v druhé polovině století i vysílání televizního.

I když se dechová hudba dnes dostala k okraji posluchačského zájmu, v průběhu minulého století plnila důležitou funkci v životě obyvatelstva a těšila se velké oblibě. Díky své zvukové průraznosti a později „neutrálnímu statutu“ byla ideálním prostředkem k zajištění hudebního provozu v obcích a městech.

3.1 Civilní dechové hudby – vznik a vývoj

Počátky civilních dechových hudeb je nutno datovat zhruba do poloviny 19. století. Jak píše český etnomuzikolog Jaroslav Markl, nemnohé poznatky o rozvoji dechové hudby na našem venkově však nasvědčují tomu, že by datace mohla být posunuta o několik desetiletí nazpět, potažmo až do období po napoleonských válkách, kdy se začaly

²³MARKL, Jaroslav. *Hudební folklór národního obrození a dechová hudba*, op. cit., s. 24.

²⁴KOTEK, Josef – FUKAČ, Jiří. *Dechová hudba* [online] 2013 [cit. 4. 4. 2013]. Dostupné z <<http://www.ceskyhudebnislovník.cz/chs/entry.php?id=220>>.

k tradičním instrumentálním souborům na českém venkově připojovat také dechové kapely. Podle Markla jednu z prvních takových muzik zaznamenáváme v roce 1818 v městečku Sadská poblíž Nymburka, přičemž ve stejném období (nejpozději v roce 1821) působila na Buštěhradsku, hornická, zřejmě také dechová kapela. Badatel dále uvádí, že tyto kapely měly pravděpodobně své předchůdce, nicméně poukazuje na problém, že „*je nesnadné rozlišit např. lidové tzv. harmonie z 18. stol. (dechové soubory s převahou nástrojů dřevěných) od dechových hudeb v dnešním pojetí (soubory s převahou plechových nástrojů.*“²⁵

Pozvolné rozšiřování dechových kapel bylo logickým důsledkem proměn společenského života na českém venkově, které započaly již na konci 18. století. Zmínme například vznik prostornějších hostinců a sálů pro potřeby společenské zábavy, v nichž tradiční lidová hudební seskupení (dudácké a tzv. hudecké kapely, ale třeba i sestavy s malým cimbálem) nemohly ve zvukové průraznosti dechovým uskupením konkurovat.²⁶

Institucionální předchůdci dechových hudeb by se daly hledat ve sborech městských pozounérů, trubačů a později městských kapel, ovšem tyto byli zřízení feudálního a zanikly dříve, než se dechové kapely začaly formovat. Hlavní podněty ke vzniku lze hádat ve vojenských kapelách. Civilní kapely byly často zakládány vysloužilými vojenskými důstojníky, hodnostáři, kteří své často dlouholeté zkušenosti uplatňovali právě v kapelách civilních a také jako učitelé hudby na venkově. Nelze však s jistotou potvrdit, že by rané dechovky vznikaly bezprostředně podle vzoru vojenských hudeb.

K hlavnímu rozmachu dechové hudby na tradičním venkově ovšem dochází až od poloviny 19. století, a to v důsledku tří důležitých okolností: obliby dechových nástrojů u českých muzikantů, reformy v nově konsolidované rakouské armádě a převratné modernizaci v konstrukci žesťových nástrojů.²⁷ Zde sehrála zásadní úlohu nástrojařská firma C. F. Červený z Hradce králové založena r. 1842, která nejen vyráběla, ale především pak inovovala a vyvíjela nové nástroje, kterými posléze zásobovala celé Rakouské mocnářství a vyvážela je i do zámoří.

Velký rozkvět dechových kapel nastal po vydání Říjnového diplom,²⁸ umožňujícího na základě pouhého oznámení zakládání spolků. Vznik mnoha takových spolků znamenal především velký nárůst poptávky po dechových hudbách. Ty nově zajišťovaly hudební doprovody při spolkových akcích, jako byly zábavy s tancem, divadla, koncerty, „národní“

²⁵ MARKL, Jaroslav. *Hudební folklór národního obrození a dechová hudba*, op. cit., s. 24.

²⁶ BIMKOVÁ, Milada – VETTERL, Karel. Lidová kultura. In Hurt, Rudolf a kolektiv: *Kyjovsko*. Brno: Musejní spolek v Brně, 1970, s. 232.

²⁷ MARKL, Jaroslav. *Hudební folklór národního obrození a dechová hudba*, op. cit., s. 25.

²⁸ Vydán 20. října 1860 císařem Františkem Josefem I.

slavnosti, výlety nebo cvičení. Začaly tak nahrazovat v civilním životě kapely vojenské. Vedle kapel vojenských necivilních, můžeme z pohledu zřizovatelského rozlišovat kapely spolkové, hornické, kapely ostrostřelců, veteránské a nemnoho hasičských.

Zatímco v 50. letech 19. století hrávaly dechové kapely převážně ke koncertním a tanečním příležitostem, vznik spolků je začal postupně přesouvat i do přírody a na ulici. To znamenalo nárůst hry pochodové. To s sebou logicky přinášelo nutnost vzniku nového repertoáru, který zde chyběl. Ten se v 60. a 70. letech mocně rozrostl. V 80. letech nastal početní vrchol dechových kapel v Čechách a začínají být patrné známky krize. Projevuje se ochabování podpory, kterou dříve (v 60. a 70. letech) poskytovali čelní představitelé politického života z řad buržoazie. Jak píše J. Kapusta, „*soukromí podnikatelé zábav, ale i města povolávala k zábavám raději drahé hudby vojenské než špatnější civilní.*“²⁹ To vedlo postupně k zániku mnoha civilních kapel, které nedokázaly konkurovat.

Podle odhadu Roberta Šálka u nás kolem roku 1900 působilo na tisíc civilních instrumentálních seskupení se základním dechovým obsazením.³⁰ Jak ale autor dále poukazuje, počet hudebníků v nich byl velmi různorodý a pohyboval se mezi šesti až padesáti členy. Velikost ansámbľů závisela především na finančních možnostech. Limitujícím prvkem byly náklady na pořízování nástrojů, stejnokrojů a not. Není proto překvapením, že k nejpočetnějším patřily kapely podnikové, spolkové a městské, které se dokázaly o muzikanty nějak postarat. Kapelníci obvykle dostávali stálý plat. Muzikanti byli odkázáni pouze na výdělky z odehraných akcí, ovšem spolky jim často zprostředkovávaly alespoň civilní povolání.

První třetina 20. století připravila pro dechovou hudbu několik zásadních milníků. První z nich bylo propuknutí první světové války, kdy dechové kapely zaujaly důležitou roli při silicím odporu vůči habsburské monarchii a stávaly se nepostradatelnou součástí nově vznikajících jednotek československé armády – legií. To bylo důležité především pro poválečné formování dechové hudby. Jak uvádí J. Kotek: „*Většina kapelníků legionářských hudeb zůstala i po válce ve svazku nově vytvořené čs. armády. Tam se také významně zasloužila o rychlé vybudování husté sítě vojenských orchestrů za první republiky.*“³¹ Dle odhadů u nás mezi válkami působilo na dva tisíce civilních dechových souborů o různém

²⁹KAPUSTA, Jan. *Dechové kapely pochod a František Kmoch*, op. cit., s. 39.

³⁰ Citováno podle KOTEK, Josef. *Dějiny české populární hudby a zpěvu. 1, 19. a 20. století (do roku 1918)*, op. cit., s. 140.

³¹TAMTÉŽ, s. 148.

počtu členů, nejčastěji se však jednalo o kapely malé a střední. Početná aktivní základna byla přitom hlášena na Slovácku.

Dalším novým aspektem, se kterým se musela dechová hudba potýkat, byl od 20. do 30. let 20. století prudký nástup masových médií (rozhlasu, gramofonových desek, levných notových edic) a uzákonění autorskoprávní ochrany. To vedlo k rozvoji vydavatelského podnikání, jež začalo úspěšně sytit požadavky širokých lidových vrstev hladových po vokálních žánrech. Úspěšnost písničkového titulu se měřila především stupněm jeho šlágrové popularity a konkrétního převzetí do lidové zpěvnosti. Tyto požadavky dokázal nejlépe splnit nově vznikající stylově velmi rozsáhlý žánrový druh označován „lidovka.“ Ta melodikou i textovou tematikou navazovala na tradice lidové a pololidové písně. Jejím charakteristickým znakem byl písničkový, vokální základ. Velké oblibě se těšila právě díky své recepční a reprodukční přístupnosti. Přinášela s sebou textované polkové či valčíkové písně nebo sentimentální tanga a byla schopna tyto písně učinit východiskem samostatných tanečně-instrumentálních skladeb. Není proto divu, že díky jednoduchému přístupu k vydávaným notovým edicím, snadné hratelnosti a narůstající popularitě začaly dechové hudby tento nový stylový žánr velmi hojně využívat. „*Špičkovou recepční oblibu lidovky v podání dechové hudby takto potvrdil už průzkum rozhlasového poslechu na Moravě a ve Slezku roku 1935 (cit. K. Vetterl: K sociologii hudebního rozhlasu, Musikologie I/1938). Také první a tentokrát již reprezentativní sociologický výzkum z roku 1947 vymezil popularitu lidovky v podání dechové hudby u celé české populace na 63%.*“³²

Politické události poloviny 20. století – druhá světová válka a nástup komunistického režimu v únoru roku 1948 – samozřejmě měly nemalý vliv také na dechovou hudbu. Zatímco za druhé světové války kvůli zákazu shromažďování civilní dechové hudby utichly, po jejím skončení naopak propukl zvýšený zájem o jejich tradiční repertoár a hojně se jich využívalo při nejrůznějších pietních aktech, masových shromážděních a schůzích. To ještě více zesílilo s nástupem komunistického režimu, kdy se jejich účast stávala nezbytností. Přirozená byla i zvýšená poptávka po tanci, způsobená předchozím nacistickým zákazem tanečních zábav. Z hlediska fungování navázaly civilní dechové kapely na dobu předválečnou. Fungovaly v rámci spolků, podniků nebo okolo kapelníka, jenž provozoval tuto hudbu na živnostenský list. Od roku 1946 pak bylo získání tohoto listu podmíněno odbornou zkouškou. Poúnorový vývoj ale znamenal snahu o vymýcení všech živnostenských tendencí, což vyústilo 1. ledna 1950 ve zrušení kapelnické živnosti. Hráči byli přiřčeni do péče odborových

³²KOTEK, Josef. *Dějiny české populární hudby a zpěvu (1918-1968)*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1998, s. 98.

společenských organizací, jednotným zemědělským a spotřebním družstvům, osvětovým besedám atd. Činnost kapel nyní nově podléhala dozoru národním výborům a byla podmíněna pravidelnými kvalifikačními přehrávkami. Menší lokální kapely ovšem účinnost těchto organizačních změn příliš nepocíťovaly. Naopak větší dechové orchestry z přičlenění k velkým podnikům často těžily nemalou finanční podporou, jež se podepsala na zvýšení kvality ansámbků. Také v oblasti repertoárové se objevila snaha komunistického režimu o nastolení hudebního žánru, který by spolu s masovou písní měl odstranit hranici mezi vážnou a populární hudbou – estrádní hudba. Mělo se jednat o hodnotnou, ale přitom univerzálně uplatnitelnou poslechovou a taneční hudbu, jejímž požadavkem byla zábavnost, snadná srozumitelnost a hratelnost, jež by byla přizpůsobitelná jakémukoli instrumentálnímu obsazení. Tento model byl přejímán z kulturně zaostalejšího sovětského prostředí a v našich podmínkách působil poněkud prkenně, a právě proto nezapustil hlubší kořeny.

Zásadní proměna dechové hudby přišla až v 70. letech 20. století. Klidné vody tohoto v té době již trochu ustrnulého žánru ztrácejícího na oblibě rozčeřilo založení malého dechového orchestru pod vedením trumpetisty Jana Slabáka s názvem Moravanka. Slabák dokázal se svojí kapelou, jejíž výjimečnost založil na pevném základu slováckých lidových písní a virtuozitě jednotlivých nástrojových partů, znovu strhnout pozornost jak u široké veřejnosti, tak i vyvolat opětovný zájem u mladších generací o tento hudební žánr. Na základě velké obliby této kapely začaly vznikat mnohé nové dechové soubory, které často krom stylu přebíraly i charakteristickou příponu „-anka“ ve svém názvu.

4. Skoronice

Skoronice leží čtyři kilometry jihovýchodně od Kyjova. Podle etnografické diferenciaci zařazujeme Skoronice k regionu Slovácko, přesněji pak do oblasti kyjovského Dolňácka či Kyjovska. Severní část je více příbuzná Ždánicku než jižnímu Kyjovsku, které naopak více inklinuje některými rysy lidové kultury k Podluží. I přes tyto drobné rozdíly převažují v lidové kultuře celé oblasti společné znaky. „*Dělení Kyjovska na dva okrsky odpovídá i názor místních obyvatel na „kmenovou“ příslušnost vlastní i sousedů. Na jižním Kyjovsku se lidé považují za Slováky, ale své sousedy ze severního Kyjovska a ze Ždánicka mají za „Hanáky“ nebo „Hornáky“.*“³³

První dokumenty o existenci Skoronic jsou z roku 1332. Až do 16. století toho ovšem o obci moc nevíme, krom skutečnosti, že byla předmětem mnoha obchodů a výměn mezi drobnou a bohatší šlechtou. Roku 1599 osada vyhořela. Za třicetileté války byla zničena a roku 1637 byla celá pustá. Její tehdejší majitel Gabriel Serényi ji nechal v letech 1650–1954 znovu osídlit německými osadníky ze svého statku Kunvaldu u Nového Jičína. Jedná se tak o jedinou obec Kyjovska, která byla hromadně kolonizována. Z toho důvodu byla také označována jako Malý Kunvald nebo Nový Kunvald. Asimilace německého obyvatelstva se protáhla až do konce 18. století. Roku 1795 zde bylo 55 domů a 281 obyvatel. Roku 1900 už pak 92 domů a 438 obyvatel. Podle posledního sčítání v roce 2011 měly Skoronice 535 obyvatel a 302 domů a bytů.³⁴

Důležitým milníkem pro kulturní rozvoj obce bylo vystavění kostela v roce 1885. Ten byl 6. 9. 1886 vysvěcen sv. Floriánu, patronu proti ohni, jehož kult se v obci ujal, dle listiny nalezené při rekonstrukci staré sakristie, již v polovině 18. století.³⁵

Jak zmiňuje ve své knize *Hlediště, peklo, jeviště*³⁶ Josef Holcman, osadníci z Kunwaldu se snažili udržovat si německý jazyk a to i přes absenci vlastní školy a v té době i kostela. Právě kult tohoto světce částečně napomáhal k pronikání češtiny do této komunity. Jak Holcman uvádí, podařilo se mu v obci dohledat mnohé kramářské písně a Nebekliče ke sv. Floriánu v českém jazyce. S postavením kostela se souběžně začal rozvíjet i zpěv na kůru.

³³BIMKOVÁ, Milada – VETTERL, Karel. *Lidová kultura*, op. cit., s. 184.

³⁴ Český statistický úřad. *Definitivní výsledky Sčítání lidu, domů a bytů*. [online] 2011 [cit. 5. 4. 2013]. Dostupné z <http://www.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/definitivni_vysledky_scitani_lidu_domu_a_bytu>.

³⁵ Skoronice. *Historie a současnost*. [online] [cit. 17. 12. 13]. Dostupné z <<http://www.skoronice.cz/index.php?nid=781&lid=cs&oid=40008>>.

³⁶ HOLCMAN, Vojtěch – HOLCMAN, Josef. *Hlediště, peklo, jeviště, aneb, Historie ochotnického divadla ve Skoronicích*. Skoronice: Obecní úřad Skoronice, 1996, s. 7–11.

Od roku 1895 se rovněž začalo pohřbívat na novém hřbitově, na jehož půdě se začaly provozovat pohřební písně.

Úplně nejstarší památkou ve Skoronicích je dřevěná gotická socha Panny Marie – Skoronská Madona z 15. století. Ta byla zhotovena již v roce 1450 a dodnes se při mariánské púti nese obcí.

Střediskem kulturních akcí ve Skoronicích bývala starobylá hospoda čp. 16 postavena kolem roku 1690, jež prošla několika přestavbami, z nichž poslední v roce 1958 vedla k přetvoření objektu na tzv. Obecní dům.

Zmínky o první kapele v této obci máme již v druhé polovině 19. století, kterou založil Matouš Šnajdr společně s Antonínem Ingrem (otcem prvního kapelníka Antošovy kapely).

Rok 1905 s sebou přinesl stavbu školy dvoutřídky. V současné době je v obci pouze mateřská škola. Děti tak chodí do základní školy ve Vlkoši, kde se vyučuje 1. stupeň. Základní uměleckou školu ve Skoronicích nemají. Mladí muzikanti se tak jezdí učit hrát do nedalekého Vracova, nebo Kyjova.

V nejstarším obecním domě rekonstruovaném v roce 1998 se nachází obecní knihovna spolu s místním národopisným muzeem. Kousek za vesnicí rovněž leží areál vinných sklepů nazývaný „Skoronické budy“

V obci se udržuje velké množství tradic, svátků a obyčejů – fašaňk, velikonoční šlaháčka (pomlázka), stavění a kácení máje, obnovená Jízda králů, starobylá pout', krojované hody, vánoční koledování a koncerty, výstavy ze života obce, přehlídky dechových hudeb a divadelní představení.

Působí zde i množství spolků a sdružení. Krom dechové hudby Skoroňáci je to dětský národopisný soubor založený v roce 1990, chrámový sbor a dívčí sbor, divadelní ochotnický soubor s dlouholetou tradicí sahající až k roku 1896, hasičské družstvo dětí a mládeže, Český zahrádkářský svaz a Rybářský svaz.³⁷

V roce 2000 získaly Skoronicy titul vesnice roku. Modrá stuha byla udělena za bohatý kulturní a spolkový život, udržování lidových tradic a zvyků.³⁸

³⁷ *Jihomoravský kraj: města a obce Jihomoravského kraje: tradice, historie, památky, turistika, současnost.* Rožnov pod Radhoštěm: Proxima Bohemia, [2008?], s. 199.

³⁸ Skoronicy. *Historie a současnost.* [online] [cit. 17. 12. 13]. Dostupné z <<http://www.skoronicy.cz/index.php?nid=781&lid=cs&oid=40008>>.

5. Dechová hudba Skoroňáci

5.1 Muzikanti ve Skronicích a stručná historie kapely Skoroňáci

Zásadním pramenem pro studium vzniku a vývoje dechové hudby ve Skronicích pro mne byly – vedle písemných pramenů a literatury – rozhovory s obyvateli obce, především pak s dlouholetým kapelníkem DH Skoroňáci Petrem Ingrem, dále se současným vedoucím této kapely Petrem Miklišem a se sourozenci Holcmanovými – Marií Holcmanovou (bývalou starostkou obce) a jejím bratrem Josefem Holcmanem (zlínským soudcem a spisovatelem), kteří jsou dlouhodobými a velmi aktivními organizátory kulturního dění v obci.

Bohužel se mi nepodařilo dostat k obecní kronice, kterou vede Marie Holcmanová. Ta mi všechny informace sdělila ústně, kroniku mi ale neukázala. DH Skoroňáci vlastní kroniku nevede, existuje ovšem tzv. *Kronika rodu Ingrů*, která se věnuje primárně rodině Ingrů, okrajově ale údajně zahrnuje i informace o kapele za vedení Antonína Ingra. K té se mi bohužel ale také nepodařilo dostat, protože se jedná o rodinné dědictví.

Ve Skronicích máme zmínky o muzikantech už o století dříve, než zde začala vznikat první dechová hudba. V archivu milotického zámku³⁹ je protokol s výpovědí svědků datovaný do roku 1799, kde se uvádí, že v hostinci se strhla bitka mezi kaprálem, vojáky a pacholky skronickými kvůli sporu o to, kdo si poručí zahrát u cimbálu.⁴⁰ Dále se pak uvádí, že při malých muzikách hrával Antonín Ingr (otec budoucího kapelníka dechové hudby nar. 1870), na harmoniku. Kolem roku 1902 hrávala po celém okolí parta muzikantů⁴¹, ale o dechové muzice ještě nemohla být řeč. O neslavném konci se zmiňuje Antonín Ingr v zápisech Milady Bimkové: „*Skoronští muzikanti jednou hráli v Dubňanech. Strhla se tam při zábavě bitka. Na muzikanty hodili, brány, aby nemohli utéct. Z Dubňan pak utíkali a zařekli se, že už hrávat nebudou. A také již nechodili hrávat. Jediný Matouš Šnajdr hrál ještě dál s druhými, přespolními partiiemi.*“⁴²

Prvopočátky dechové kapely má na svědomí muzikant a učitel z Kyjova (Nětčic) – Jan Kameník. Ten dal v roce 1917⁴³ dohromady mladé muzikanty ve Skronicích. Kapelnictví

³⁹ Milotice bezprostředně sousedí se Skronicemi.

⁴⁰ Etnologický ústav Brno, sbírkové a dokumentační fondy, BIMKOVÁ, Milada. *Muzikanti a kapely na Kyjovsku a Hodonínsku*, sign. V3/Skoronice, s. 9.

⁴¹ Šnajdr Matouš (cimbalista, tenorista), Šnajdr František (křídlovka, trumpet), Kunhej Václav (Es a C klarinet), Zoubek Johann (B klarinet, housle, cimbál), Dovrtěl Štěpán (trumpeta), Svoboda (trumpeta), Šindler Václav (bas), Plšek Jan (buben).

⁴² BIMKOVÁ, Milada. *Muzikanti a kapely na Kyjovsku a Hodonínsku*, sign. V3/Skoronice, op. cit., s. 9.

⁴³ BIMKOVÁ, Milada. *Muzikanti a kapely na Kyjovsku a Hodonínsku*, sign. V3/Skoronice, op. cit., s. 11.

se ujal tehdy mladičký Antonín Ingr (1901–1986) a úspěšně tuto funkci vykonával až do svých sedmdesáti pěti let. Kapela při svém vzniku čítala sedm členů. Původně si říkali Antošova kapela, název Skoroňáci se začal používat až v 60. letech. Kapela hrála již před skončením války a Antonín Ingr měl sám jít na podzim k odvodu, ale k tomu naštěstí nedošlo díky konci války 28. října. Vojně se ale další členové kapely samozřejmě nevyhnuli. Zatímco dva z nich (Frolec, Vašíček) stihli narukovat ještě za války a po jejím skončení na podzim opět sloužili aktivně, další muzikanti narukovali po ní. Jak vzpomíná syn Antonína Ingra – Petr: „*Velké štěstí bylo to, že bratr jejich B klarinetisty Krista byl štábní kapitán v Praze a on byl taková šarže, že dokázal zařídit, že se ti muzikanti, co narukovali, dostali u vojenské hudby na ten nástroj, který hráli v civilu, s výjimkou mého otce, který hrál B klarinet místo svého Es.*“⁴⁴ Tito navrátilci tvořili velmi dobrý základ, na kterém kapela mohla stavět, když se opět po návratu z vojny roku 1920 formovala. Po krátkém fungování se ještě partie na chvíli rozpadá kvůli odchodu dalších členů na vojnu a některých za prací na Slovensko.⁴⁵ Po opětovném návratu muzikantů z vojny už ovšem funguje stabilně. Velký úspěch zaznamenává v roce 1937, když muzikanti odjíždějí hrát na světovou výstavu v Paříži.

Až kolem roku 1967 se datují změny ve vedení muziky. Po čtyřiceti osmi letech přenechává Antonín Ingr kapelnický post svému jedenadvacetiletému synovi Petrovi. Ten se musí postupně vypořádávat s odchodem muzikantů kvůli jejich stáří a kapelu inovovat. V roce 1978 činí věkový průměr 23 let. Téhož roku obdrželi 100% hodnocení při povinných přehrávkách. V té době také spolupracují s dirigentem Milošem Machkem ml., který je připravuje na soutěž Zlatá křídlovka. Tu Skoroňáci v roce 1981 v Českých Budějovicích vyhrávají. Poté zažívá kapela velmi úspěšné období a koncertuje několikrát i v zahraničí (Rakousko, Německo, Holandsko, Belgie, Švýcarsko, Polsko, Maďarsko atd.). V této sestavě funguje dechová hudba až do roku 1997, kdy dochází k další generační výměně a spojení s dechovkou Boršovjanka. Petr Ingr zůstal kapelníkem 43 let až do roku 2010, kdy předal vedení Petru Miklišovi. Dohromady nahrála kapela na devadesát skladeb, dva samostatné nosiče a účinkovala v deseti televizních pořadech.⁴⁶

⁴⁴ INGR, Petr. Rozhovor. 7. 2. 2013.

⁴⁵ PĚNČÍK, Stanislav. *Když zazpívají křídlovky*, op. cit., s. 170.

⁴⁶ INGR, Petr. *Trochu z historie*. [online] 2013 [cit. 23. července 2013]. Dostupné z <http://www.skoronaci.cz/trochu-z-historie/>.

6. Obsazení

Dechová kapela je velmi široký pojem, který nám jako takový pouze sděluje, že kapela se bude sestávat převážně z dechových nástrojů. Je třeba ho dále více specifikovat, a to s ohledem na různá hlediska. Ze zřizovatelského pohledu je dle Kapusty můžeme rozlišovat na „*kapely vojenské, ostrostřelecké, městské, koncesované, hornické a spolkové (veteránské, sokolské, hasičské)*“.⁴⁷ Z jejich funkčního hlediska rozlišujeme kapely koncertně-zábavové a užitkové. Taky můžeme nahlížet na soubory jako na profesionální nebo amatérské a v neposlední řadě je rozlišujeme podle počtu muzikantů, jako například muzikolog Lukáš Kollár⁴⁸ na malé dechové hudby (10–18 členů), středně velké dechové orchestry, kdy označení orchestr se zavádí přibližně od počtu 20–25 hráčů a velké dechové orchestry do 60 členů.⁴⁹ Podle těchto aspektů můžeme námi zkoumanou DH Skoroňáci blíže specifikovat jako malou civilní koncesní, amatérskou dechovou kapelu, funkčně plnící úlohu jak koncertně zábavnou, tak užitkovou.

6.1 Personální a nástrojové obsazení kapely a jeho proměny

Ač skronická kapela funguje již skoro sto let, dalo by se říct, že za tu dobu v ní došlo pouze ke dvěma velkým generačním obměnám a pouze dvojímu střídání na postu kapelníka. Samozřejmě, že občasné došlo k výměně nějakého muzikanta. Nedocházelo ovšem k migraci mezi muzikantskými posty uvnitř kapely například ze zdravotních důvodů.

První ustálené složení partie činilo v roce 1923 sedm členů. Nástroje melodické byly dva klarinety: Es a C klarinet obstarával kapelník Antonín Ingr, B a C klarinet hrál Bohumír Krist. Křídlovku hrál Vladimír Klimeš, druhou křídlovku Josef Šindler, baskřídlovku Stanislav „Slávin“ Krist. Přiznávkovou trumpetu zajišťoval Jiří „Stařeček“ Krist. Bas, heligón, hrál Václav Blahynka. Bubeníka v té době neměli stálého, najímali si ho z okolí. Hrával tak s nimi např. Václav Sekla.

⁴⁷ KAPUSTA, Jan. *Dechové kapely pochod František Kmoch*, op. cit., s. 19.

⁴⁸ KOLLÁR, Lukáš. *Dychová hudba na Slovensku Historický vývoj, regionálne a organizačné členenie, herné príležitosti a zastúpenie v médiách*, op. cit., s. 11.

⁴⁹ Tamtéž.

Složení kapely v roce 1923	
Ingr Antonín	Es klarinet, C klarinet
Ingr „Slávin“ Stanislav	tenor, trombon
Klimeš Vladimír	křídlovka, I. housle
Krist Bohumír	B a C klarinet
Krist „stařeček“ Jiří	trumpeta, F trumpeta
Šindler Josef	II. křídlovka a II. housle
Blahynka Václav	bas, kontrabas
Václav Sekla	bubny

Po smrti Jiřího Krista hraje na jeho postu Antonín Klimeš. Václava Blahynku na čtyři a půl roku střídá Jan Půček a poté nastupuje na jeho místo syn Jan Blahynka.

Přibližně kolem roku 1949, jak uvádí Milada Bimková, se počet muzikantů rozšiřuje na deset. K osmičlenné sestavě se stálým bubeníkem přibyli Vojtěch Chludil na eufonium, trombon a Jindřich Lunga na trumpetu.⁵⁰

Složení kapely přibližně od r. 1949	
Ingr Antonín	Es klarinet, C klarinet
Ingr „Slávin“ Stanislav	tenor, trombon
Klimeš Vladimír	křídlovka, I. housle
Krist Bohumír	B a C klarinety
Klimeš Antonín	trubka, I. housle
Šindler Josef	II. křídlovka, II. housle
Blahynka Jan (syn Václava)	bas
Václav Sekla	bubny
Chludil Vojta	eufonium, trombon
Lunga Jindřich	trumpeta

V roce 1960 přichází do kapely tehdy čtrnáctiletý syn Antonína Ingra, Petr Ingr – budoucí kapelník. Tomu otec předává žezlo v roce 1967, po jeho návratu z vojny. Hlavní generační proměna poté probíhala asi v rozmezí 3–5 let před rokem 1980. Josefovi

⁵⁰ BIMKOVÁ, Milada. *Muzikanti a kapely na Kyjovsku a Hodonínsku*, sign. V3/Skoronice, op. cit., s. 12.

Šindlerovi například vypadaly zuby, a proto už nemohl pokračovat. Vystřídal ho Hanáček. Místo Stanislava Ingra na tenor přišel Miroslav Zálešák.

Přibližně tedy od roku 1980 hrají Skoroňáci v již obměněné sestavě:

Složení kapely přibližně od roku 1980	
Cvek Jaroslav	Es klarinet
Kučera Jaroslav	tenor
Mikliš Jaroslav	I. křídlovka
Kotůč / Roman Hoffer	Es klarinet
Petr Ingr	I. křídlovka
Hanáček	II. křídlovka
Selucký Jura	bas
Selucký Michal	trumpeta
Šibal	baryton
Nedvěd Karel	II. křídlovka
Čajka Jaroslav	B klarinet
Ingr František	trumpeta

K pozvolné změně v tomto složení se začalo schylovat po roce 1989. Muzikanti dostali příležitosti osobního a profesního rozvoje v zaměstnáních, případně nabídky na jiné pozice. To mělo samozřejmě za následek omezení času, který mohli věnovat hraní v dechové kapele. Někteří proto museli z tohoto důvodu hraní nechat. Spolu s dalšími důvody (rodinné či zdravotní důvody) bylo znovu zapotřebí doplnit stavy odjinud. Petr Ingr k tomu říká: „*No a tak se ta kapela zredukovala na 50% a ten čas tady byla nějaká Boršovjanka a ti se rozpadli. Tak já jsem ty hráče, kteří mně chyběli, doplnil z té Boršovjanky*“⁵¹ Tím se kapela přetvořila přibližně do podoby, ve které hraje dodnes. Petr Ingr s nimi hrál ještě do roku 2010. Jediný ze „starých Skoroňáků“ zůstává Jaroslav Cvek.

⁵¹ INGR, Petr. Rozhovor. 7. 2. 2013.

Současná sestava DH Skoroňáci

Současná sestava kapely	
Cvek Jaroslav	Es klarinet
Hájek Zdeněk	tenor
Janeček Lad'a	II. křídlovka
Ščerba František	B klarinet
Petr Mikliš	I. křídlovka
Štencl Roman	obligátka
Hořava František	melafon 2
Mezihorák Ctibor	bas
Novák Josef	bubny
Hájek Miroslav	melafon 1
Josef Hájek	baryton

Pěvecká složka

Až do nástupu lidovky, která s sebou přinesla textované polkové a valčíkové písně, nebylo potřeba, aby v kapelách figurovali samostatní zpěváci, kteří by plnili jen funkci zpěvní a nehráli při tom na žádný nástroj. Muzikanti měli úlohu primárně instrumentální, doprovodnou, zpěv přenechávali tanečníkům, anebo zpívali sami. Jak uvádí hudební folklorista J. Markl: „*Dynamická průraznost žesťů nedovolila anebo alespoň vážně znesnadnila interpretační spoluúčast zpěvu, který představuje integrální součást synkretického projevu hudebně zpěvně tanečního folklóru. Teprve až soudobý rozvoj techniky dovoluje při víceméně běžném užívání mikrofonů a reprodukčních aparatur kvalitativně nové uplatnění zpěvu za doprovodu dechové hudby.*“⁵² Účast zpěváků je ovšem i dodnes závislá na tom, při jaké příležitosti kapela hraje. Jsou využíváni především k účelům, jako jsou taneční zábavy, plesy a přehlídky. Například o hodech říká Petr Mikliš: „*Když jsou hody, tak ti zpěváci chodí zpívat až večer na zábavu. Po dědině chodíme my.*“⁵³

Do skronické kapely přibyli zpěváci až v polovině 70. let, podobně jako tomu bylo i u jiných slováckých dechovek – a to pod vlivem Moravanky. Do té doby to, dle slov Petra Ingra, šlo bez zpěváků. Tehdy začal zpívat on sám a přibral si k sobě ještě ženský protějšek,

⁵² MARKL, Jaroslav: *Hudební folklór národního obrození a dechová hudba*, op. cit., s. 29.

⁵³ MIKLIŠ, Petr. Rozhovor. 10. 3. 2013.

sestřenici Annu Šindlerovou. Tedy jeden mužský a jeden ženský hlas. Postupem času, kvůli větší zvukové plnosti přibíral ještě další pár na druhý hlas. Tento stav přetrval až do dneška.

6.2 Vzdělanost muzikantů

V době, kdy se formovala Antošova kapela, byla pro obyčejného člověka možnost, jak získat alespoň nějaké hudební základy, prakticky pouze dvojí. Získat zkušenosti ve vojenské kapele, nebo od místních učitelů hudby, kteří v mnohých případech byli vojenskými vysloužilci. Josef Kotek píše: „...vysloužili vojenští hudebníci (se) stávali předními organizátory lidových, tj. amatérsky nebo poloprofesionálně pracujících civilních kapel. Ve svých působitích přitom vystupovali nejen jako kapelníci, ale většinou i jako učitelé hudby.“⁵⁴ Dle vzpomínek Petra Ingra se jeho otec dostal ke hraní v rodině, pod vlivem svého předčasně zemřelého otce, který hrával na harmoniku. Mladému Antonínovi hudba imponovala, tak si obstaral starý B klarinet a učil se hrát, a to i přes zákaz matky: „Vůbec [mu] nedovolila hrát jako v místnostech v baráku, tak on se učil v maštali za koňama. Měl ten klarinet a noty si dal na ten obročník, jak se dává oves, to má takovou šikmou plochu. Tam se mohl jedinečně učit.“⁵⁵ Základy hry získal A. Ingr u učitele Pavelky v Kyjově, který měl také vlastní dechovou hudbu. I další muzikanti, kteří byli u zrodu skoronské dechové muziky, začínali na podnět Antonína Ingra u Pavelky v Kyjově. Jak vzpomíná Petr Ingr. „Tým pádem, jak on to začal, tak on byl nejstarší, tak už si ty kluky začal k sobě formovat a zařídil jim ty začátky u toho Pavelky.“⁵⁶ Milada Bimková ve svých sběrech ale zmiňuje i dalšího z kyjovských muzikantů – Jana Kameníka, který údajně dal mladé muzikanty v roce 1917 dohromady. Stanislav Pěňčík pak cituje Antonína Ingra: „Učili jsme se jednotlivě. Jedni u Pavelky v Kyjově, jedni u Křížky v Miloticích, ale pak jsme se všichni sešli u Kameníka v Kyjově.“⁵⁷

K dalšímu rozvoji muzikantských schopností došlo na vojně. Antonín Ingr narukoval ke 40. pluku ve Valašském Meziříčí (ze 114 uchazečů bylo vybráno 14). O úrovni náročnosti hry ve vojenské kapele svědčí další Ingrova vzpomínka uvedena v Pěňčíkově knize: „Když jsem přišel k hudbě, myslel jsem si, pánbůh co umím, ale až jsme začali cvičit koncertní věci, styděl jsem se sám před sebou, jak jsem byl hloupý. Všechny volný čas jsem věnoval učení. Na vojně jsem přes všechno trápení poznal, co hudba je a co se dá na nástroj všechno

⁵⁴KOTEK, Josef. *Dějiny české populární hudby a zpěvu. 2. 19. a 20. století (1918–1968)*, op. cit., s. 98.

⁵⁵ INGR, Petr. Rozhovor. 7. 2. 2013.

⁵⁶ Tamtéž.

⁵⁷PĚŇČÍK, Stanislav. *Když zazpívají křídlovky*, op. cit., s. 170.

udělat.⁵⁸ Po skončení vojenské služby se Antonín Ingr postavil do čela kapely a sám se i podílel na vzdělávání dalších muzikantů. Jak uvádí M. Bimková: „*Po návratu z vojny učil své kamarády doma škály a hudbu zlepšovat. Skoronští mladí muzikanti měli velkou snahu a zájem o zdokonalení se v hudbě, a proto v krátkém čase bylo poznat velké pokroky.*“⁵⁹ Z dalších muzikantů z původní sedmičky prošli vojenskou kapelou čtyři z nich.

Muzikanti, kteří vystřídali tuto původní generaci, také ještě neměli žádné vyšší hudební vzdělání. Učili se hře podobně jako jejich předchůdci. Sám Petr Ingr vzpomíná, jak začínal jako malý hrát na housle a vydržel u nich asi sedm let. Chtěl jít na konzervatoř, ale jako synu sedláka mu to tehdy nebylo umožněno. Odchod na učiliště mu znemožnil cvičení, tak přestal hrát. K trumpetě se ve třinácti letech dostal tak, že z kapely odešel muzikant Klimek a otec svému synovi doporučil, aby se naučil alespoň na trumpetu.⁶⁰ O získání svých hudebních znalostí P. Ingr říká: „*Dvakrát jsem byl u pana Šindlera, dvakrát u pana Lungy na prstoklad. To jako on mě vyškolil. To mně dali a já jsem to teda cvičil tak rok a potom jsem teda hrál ten doprovod do té vojny enom esta esta. (...) A pak jsem došel na vojnu a na vojně jsem cvičil 6 hodin denně. (...) No a pak když jsem přišel z vojny, tak už jsem byl hotový. Už mně to hrálo jako. Já jsem vlastně nikdy do žádné školy nechodil.*“⁶¹

O ostatních spoluhráčích své generace P. Ingr říká, že mnozí z nich neprošli ani vojenskou kapelou. Většina se učila pouze u Josefa Frýborta, vyhlášeného učitele a vedoucího mladého dechového orchestru v Kyjově, kterým prošly stovky muzikantů, kteří se později věnovali hudbě i profesionálně a stali se sami kapelníky (např. již zmíněný Jan Slabák).⁶²

První hudebníci vzdělání na konzervatořích začali přicházet až s koncem 20. století a jedná se převážně o muzikanty, kteří v kapele působí nyní. Například nynější kapelník Petr Mikliš se učil taky u Frýborta v Kyjově a poté vystudoval konzervatoř v Kroměříži. V současné době se živí hraním ve Vojenské hudbě Olomouc, odkud přivedl i další tři členy souboru.

⁵⁸PĚNČÍK, Stanislav. *Když zazpívají křídlovky*, op. cit., s. 170.

⁵⁹BIMKOVÁ, Milada. *Muzikanti a kapely na Kyjovsku a Hodonínsku*, sign. V3/Skoronice, op. cit., s. 11.

⁶⁰ INGR, Petr. Rozhovor. 7. 2. 2013.

⁶¹ Tamtéž.

⁶²Srov. PĚNČÍK, Stanislav: Frýbort, Josef. In Pavlicová, Martina, Uhlíková, Lucie (ed.) *Od folkloru k folklorismu*. Strážnice: Ústav lidové kultury, 1997. s. 30.

6.3 Multiinstrumentalisté

O možnostech realizace kapely rozhoduje mimo jiné taky schopnost hráčů hrát na více nástrojů. Zatímco dříve bývalo běžné, že muzikanti ovládali několik nástrojů zároveň, v dnešní době se převážná většina z nich specializuje pouze na jeden. Z této schopnosti obměnit nástroje v rámci jedné kapely plynula značná výhoda v možnosti hraní repertoáru, který by byl jinak obtížně hratelný. Tato jistá univerzalita ansámblu s sebou přinášela výhody v uplatnění kapely a tedy větší počet příležitostí ke hraní. Jaroslav Markl píše: „S příchodem dechové hudby a s její postupně vzrůstající popularitou byli za úplatu hrající lidoví hudebníci přinuceni k univerzalitě: při nejrůznějších příležitostech hráli v „turecké“.⁶³ Jinak však – s výjimkou klarinetistů – hráli také na další nástroje, obvyklé hlavně v sestavách tradičních kapel, tedy dejme tomu v hudbě „štrajchové“⁶⁴ nebo dudácké.“⁶⁵ Podobná zmínka je například o muzikantech v nedalekých Čeložnicích. „Hráli jak v cimbálovém, tak v dechovém obsazení (...), ve „štrajchu“ přibírali ještě další muzikanty, ale ponechávali cimbál...“⁶⁶

Antošova kapela v tomto ohledu nebyla výjimkou. Štrajch hrála hned od svého vzniku. Pěňčík zaznamenal vzpomínku Antonína Ingra následovně: „Hráli jsme dechovku, i smyčcovou. Byli to František Frolec (křídlovák a housle), Stanislav Vašíček st. (B klarinet, C klarinet), já⁶⁷ (Es klarinet a housle), bratr Slávin (baskřídlovka a trombon), Alois Hanák (Es trumpet a C trumpet), Jaroslav Svoboda (Es trumpet a C trumpet), Václav Blahynka (F bas a smyčcový bas), hrávali jsme bez bubna. Za nedlouho na to začali bubeníci. Tak se s námi učil Hofírek z Moravy, který sloužil u krajních Lungů, ten ale neměl hudební sluch, tak bubny prodal a odrukoval na vojnu.(...) Bubeníka jsme si najímali (...)“⁶⁸

Do následné obměněné sestavy, která vznikla v roce 1923, přibyli Vladimír Klimeš (křídlovka a I. housle), Jiří Krist (trumpeta a F trumpet), Bohumír Krist (B klarinet a C klarinet) a Josef Šindler (trumpeta a II. housle).

Dle údajů Milady Bimkové kapela asi od roku 1949 přibrala do počtu deseti také Vojtěcha Chludila (eufonium a trombon) a Jindřicha Lungu (trumpeta).

⁶³ „Turecká“ hudba jako obvyklý lidový ekvivalent pro hudbu dechovou, je běžně používán od konce 18. století téměř až do současnosti. Z malého, tzv. kladenského obsazení „Es-partie“ se stává dechová hudba „tureckou“ přidáním velkého („tureckého“) bubnu. Také dvojice činelů je v dechovkářské hovorové mluvě označována adjektivem turecký, na rozdíl od činelů „čínských“.

⁶⁴ Kombinace smyčcových nástrojů s dechovými.

⁶⁵ MARKL, Jaroslav. *Hudební folklór národního obrození a dechová hudba*, op. cit., s. 29.

⁶⁶ BIMKOVÁ, Milada – VETTERL, Karel. *Lidová kultura*, op. cit., s. 232.

⁶⁷ INGR, Petr. Rozhovor. 7. 2. 2013.

⁶⁸ PĚNČÍK, Stanislav. *Když zazpívají křídlovky*, op. cit., s. 171.

Štrajchová sestava tedy vypadala následovně:

Jméno	Dechovka	Štrajch
Ingr Antonín	Es klarinet	C klarinet
Ingr "Slávin" Stanislav	tenor	trombon
Klimeš Vladimír	křídlovka	I. housle
Krist Bohumír	B klarinet	C klarinet
Klimeš Antonín	křídlovka	I. housle
Šindler Josef	trumpeta	II. housle
Blahynka Jan (syn Václava)	bas	kontrabas
Chludil Vojta	eufonium	trombon
Lunga Jindřich	trumpeta	trumpeta

Běžnou praxi použití štrajchové muziky a její funkci popisuje Karel Vetterl: „*Při zábavách však hráli v dechovém obsazení zpravidla jen do půlnoci, do večere. Po půlnoci vyměnili blyštivé plechy za smyčcové nástroje s klarinetem a trombónem, někdy též flétnou, a pokračovali ve štrajchu. Libivé valčíky a polky, hrané dechovkou, vystřídaly domácí tance a taneční hry, které hověly více starší generaci.*“⁶⁹

Štrajchové sestavy ale postupem 20. století mizely. Nově nastupující muzikanti při generační obměně již neovládali běžně více nástrojů, a proto se tato variace přestala hrát. Petr Ingr vzpomíná: „*(...) když já jsem s nima nastúpil, v roce 1960, ve 14 letech, tak jsme to ještě hráli (...) nejmíň deset let ještě.*“ Z toho můžeme usuzovat, že štrajchovou muziku hráli Skoroňáci až do počátku 70. let.

6.4 Funkční variace kapely

Štrajch ale nebyl jedinou „metamorfózou“, ve kterou se dokázala Antošova dechová kapela nebo později DH Skoroňáci přetvořit. Jako prakticky jediní muzikanti v obci zastávali obvykle veškerý hudební provoz. Z toho důvodu byli nuceni svoji sestavu měnit dle funkce, kterou měli zastat. Vedle „tradičních“ dechových a nástrojů, které se objevovaly ve štrajchu, vytvářely nejčastěji variace s harmonikou či kytarou. Nejběžnějším důvodem pro takovou

⁶⁹BIMKOVÁ, Milada – VETTERL, Karel. *Lidová kultura*, op. cit., s. 232.

sestavu s harmonickým nástrojem byla snaha o zredukování počtu muzikantů na menší těleso a snížení nákladů.

Je vhodné taky zmínit, že jak Antonín Ingr, tak i jeho syna Petr kromě kapelnictví v DH zastávali v místním kostele post varhaníků a regenschoriho. Tedy zajišťovali hudební provoz při mších.

Výjimečným případem byl vánoční koncert, na který se vytvářela speciální formace tvořená dechovými nástroji, smyčcovými, varhanami a byla obohacena o list z cirkulační pily zavěšený na drátu, který se rozezníval kovovým předmětem a přidával kapele charakteristický vánoční zvuk.

Muzikanti ze Skoronice také doprovázeli četné divadelní představení, především operety. Nejčastější sestava pro tento typ produkce byla trubka, dvoje až troje housle, basa, klarinet a občasně cimbál.⁷⁰

6.5 Fluktuace muzikantů

Z hlediska vnitřního členění kapely je zajímavé podívat se nejen na to, jak muzikanti obměňovali nástroje z důvodu funkčního uplatnění, ale také na to, zdali z nějakých důvodů (zdravotních či dovednostních) nepřecházeli na jiné posty v rámci kapely. Tento fakt je v oblasti dechové hudby často zmiňován. U Skoroňáků se s touto praxí nesetkáváme. Když muzikant chyběl, nahrazoval se vypůjčeným muzikantem z jiné dechovky. Pokud se objevily vážné zdravotní problémy (nejčastěji se jednalo o vypadání zubů, které znemožňovalo nátisk), hráči odcházeli úplně. To se přihodilo například Jaroslavu Šibalovi, který odešel na post zvukaře. Existovala ovšem možnost, že hráč nemohl ze zdravotních důvodů (jako Klimeš st., který měl vrozenou chorobu způsobující úbytek svalstva) hrát v dechové variantě, ale zvládal nadále hru na smyčcový nástroj ve štrajchu.

S ohledem na množství akcí, které kapela absolvovala, je zřejmé, že někteří muzikanti vždy nemohli, nejčastěji z důvodů nemoci nebo pracovního vytížení v civilním zaměstnání, tzv. kšeft⁷¹ odehrát. Aby se nemuselo hrát v omezené sestavě, která by byla zvukově ochuzena, nebo aby nebyl třeba hraní úplně zrušit, využívalo se záskoků muzikantů z jiných dechovek. Podle Karla Vetterla se „(...) v dechovkách vyskytovala mezi muzikanty živá fluktuace. Organizování kapel bylo zpravidla dílem jednotlivců, kteří svými vlohami, nebo

⁷⁰ HOLCMAN, Josef. Rozhovor. 24. 1. 2013.

⁷¹ Slovo kšeft je v muzikantské „hantýrce“ spjato s označením akce hrané za peníze, ale někdy se přenáší obecně na jakékoliv hraní na veřejnosti.

hudební dovedností imponovali ostatním muzikantům, které okolo sebe sdružovali. Vzájemný svazek zůstal však volný. Hudebníci z jedné a téže vesnice byli často rozptýleni po různých kapelách často i mimo okruh své obce. Doplnění případných mezer v obsazování nebo vyhledávání nových příležitostí ke hře se obstarávalo obvykle v Kyjově na náměstí po nedělní mši.“⁷²Tato praxe se však netýkala muzikantů ve Skoronicích. Z výpovědi Petra Ingra vyplývá, že si kapely samozřejmě vypomáhaly a muzikanty půjčovaly, že by ale byl někdo členem více dechových hudeb zároveň, to popírá. „*Vždycky byl ten kádr stálý. A pokud někdo nedělal dobrotu (...), tak jsem ho vyhodil. (...) Prostě takoví muzikanti se vyskytnú, ale je jich málo. Dycky jsme měli muzikanty, že byli solidní. Neexistovalo, že když jsme měli my hru, aby šel hrát někde s někým jiným. Že ten mu dá víc.*“⁷³ Zároveň kapelník sdělil, že shánění záskoků byla jedna z největších útrap a zároveň nejnáročnějších činností ve vedení muziky. Neblahým efektem tohoto směňování byla proměnná kvalita interpretace. Kapelník Ingr tento fakt shrnuje slovy: „*Ta kapela, jak je na sebe zvyklá, tak aj když tam přijde profík, tak to nikdy není ono. Víš jako ta souhra.*“⁷⁴

⁷²BIMKOVÁ, Milada – VETTERL, Karel. *Lidová kultura*, op. cit., s. 233.

⁷³ INGR, Petr. Rozhovor. 7. 2. 2013.

⁷⁴ Tamtéž.

7. Repertoár

S rozvojem spolkové činnosti v druhé polovině 19. století je spojen rozmach civilních dechových hudeb. Zatímco ještě v 50. letech hrávaly kapely ve městech převážně ke koncertním účelům a tancům, vlivem přesouvání se spolkového života do přírody a na ulici, bylo třeba čím dál více hrát do pochodu, přičemž pochod je vlastně jediným autentickým žánrem dechové hudby.⁷⁵ Civilní kapely stále častěji nahrazovaly v občanském životě kapely vojenské a tím se jim zásadně rozšiřovalo pole působnosti. Rostoucí poptávka po hraní s sebou ale nesla samozřejmě i přímo úměrnou poptávku po novém repertoáru. Aby mohly dechové kapely dostát požadavkům, muselo vzniknout velké množství nového repertoáru. Jak píše J. Kapusta „bylo zapotřebí velkého množství skladeb nových nejen datem vzniku, nýbrž především náplní a duchem.“⁷⁶ Zasluhou kapelníků se repertoár v 60. a 70. letech 19. mocně rozrostl. Populární byly tance polka, valčík, šotyš, kvapík, ländler a v druhé polovině 19. století také tango.

Co se týče vesnických kapel, jak poukazuje Martina Pavlicová, nelze s jistotou říct, co přesně tyto kapely hrávaly. Repertoár dechových venkovských hudeb nebyl badateli zaznamenáván, stejně jako nebyla věnována větší pozornost dechové hudbě jako jevu. Nicméně tato etnoložka uvádí, že když prolínáme studium lidové zpěvnosti s muzikologickými a hudebně sociologickými výzkumy osvětlujícími dobové kulturní společenské proudy, jejich místo ve společnosti a posluchačskou oblibu, můžeme se dopídit toho, co asi vesnická dechová hudba tehdy hrávala.⁷⁷ Podle J. Kotka taky víme, že „zatímco rozvoj a aktivita dechových souborů dosáhly v období první republiky svého vrcholu, repertoárová složka jejich činnosti se přidržovala spíše jen ustálených tradic.“⁷⁸ Můžeme tedy s velkou jistotou říct, že se hrávaly operní a operetní přehledy, orchestrace árií, písňové směsi, stylizované tance, pochody a samozřejmě od 30. let 20. století nastupuje lidovka, navazující melodikou i textovou tematikou na tradice lidové a pololidové písně. Ve venkovském prostředí slavila úspěch z důvodu snadné adaptability a možnosti přizpůsobit se oblíbeným žánrům (pochod, polka, valčík, tango) stejně jako sentimentálně táhle melodice pololidových písní.⁷⁹

⁷⁵KOTEK, Josef. *Dějiny české populární hudby a zpěvu. 1, 19. a 20. století (do roku 1918)*, op. cit., s. 84.

⁷⁶KAPUSTA, Jan. *Dechové kapely, pochod a František Kmoch*, op. cit., s. 37.

⁷⁷PAVLICOVÁ, Martina. *Lidová kultura a její historicko-společenské reflexe (mikrosociální sondy)*, op. cit., s. 51.

⁷⁸KOTEK, Josef. *Dějiny české populární hudby a zpěvu (1918–1968)*, op. cit., s. 43.

⁷⁹PAVLICOVÁ, Martina. *Lidová kultura a její historicko-společenské reflexe (mikrosociální sondy)*, op. cit., s. 51.

7.1 Získávání repertoáru

Repertoár muziky obstarával zpravidla kapelník, který měl všechny noty a byl hybatelem celé muziky. Způsobů, jak si obstarat nový repertoár, bylo hned několik. Vzhledem k tomu, že kapelníci byli často vysloužilí hudebníci z vojenských kapel, je logické, že si s sebou z vojny přinášeli krom zkušeností, organizačních schopností a nástrojů i potřebný notový materiál. Vedle dobových společenských tanců, které u nás vycházely tiskem, začaly se prudce rozšiřovat i některé tance lidové. Noty se nejruzněji upravovaly, aranžovaly, aby vyhovovaly požadavkům dechové hudby. Běžná praxe také byla, že dechové kapely hrály lidové a zlidovělé písně podle předzpěvu podobně jako muziky hudecké a cimbálové a následně nápěvy přerytmizovávaly na valčík nebo polku.⁸⁰

7.2 Prováděcí praxe

7.2.1 Používání not a vybírání repertoáru

Kapelník Petr Ingr vzpomíná, že první generace kapely s jeho otcem v čele objížděla muziky pouze s „malým uzlíčkem not“, se kterým si vystačila úplně na všechno. O nákupu edicí a shromažďování nového materiálu říká: „*Existovaly ,tišťáky‘ takzvané. Malý, větší, to existovalo. Vacek vycházel, Poncar, Vejvoda, klasici vycházeli. Takže otec toho balíky not měl a vycházely aj koncertní věci. Normálně to fungovalo. Ty noty byly. Ale na muzice se hrávalo enom něco. Ty nejpoblábnější. Ty, který lidi chtěli, aby se zpívaly.*“⁸¹ Zároveň kapelník konstatuje, že hojně používání not nastalo až s obměnou muziky na přelomu poloviny 20. století, až s příchodem nové generace mladých hudebníků do kapely, kteří repertoár neznali a z not začali hrát a cvičit. Do té doby se velké množství skladeb hrálo pouze z paměti.

V otázce repertoáru měl zásadní slovo kapelník. Repertoár se přizpůsoboval podle typu akce, na které měla kapela hrát. Petr Ingr o svých kapelnických zkušenostech s výběrem repertoáru mluví takto: „*Hráli jsme na nějakým fajnovým plese, tak jsme začínali Na krásném modrém Dunaji. Famfára a to. Všecko bylo jinak postavený. Když jsme hráli na krojovým plese, byl nástup, tak se hrála slovácká polka nástup a už to mělo jinší režim.*“⁸²

⁸⁰ UHLÍKOVÁ, Lucie. Hudba. In Čejka, Jiří (ed.) *Ratíškovice – minulostí slovácké obce*. Ratíškovice: Obec Ratíškovice 2010, s. 766.

⁸¹ INGR, Petr. Rozhovor. 7. 2. 2013.

⁸² Tamtéž.

Rozšiřování repertoáru probíhalo naprosto logickým procesem. Aby byla kapela úspěšná, potřebovala hrát „kusy“, které byly žádané. Když se objevila nějaká nová populární skladba, kapelník okamžitě začal shánět noty, aby byli muzikanti připraveni ji zahrát ve chvíli, kdy o ni bude zájem. Tímto se repertoár neustále rozšiřoval.

Běžnou praxí byla také příprava repertoáru podle místa, kam muzika jela hrát. Kvůli velkému množství místních variant lidových písní, lišících se téměř vesnici od vesnice, bylo nutné, aby si kapela připravila i repertoár neznámý, zpívaný v dané obci. Marie Holcmanová, bývalá starostka Skoronic a dlouholetá organizátorka folklorního dění v obci, například o požadavcích na repertoár říká: „*Můj styl hodů byl, že všechno bylo napsané. Ti muzikanti měli nachystané, co se bude hrát, aby to věděli, protože některý písničky třeba neznali, tak aby nenastala prodleva, proluka atd.*“⁸³

Pro každou muziku je ale také otázka osobní prestiže a reputace, dokáže-li zahrát vše, co se po ní chce. Petr Ingr o úskalích neznámého repertoáru říká: „*Já si nepamatuju, že by se nám stalo, teda když jsem já to vedl, že bysme jim něco nezahráli. Viš, jako okamžitě. Protože já jsem chtěl vědět už první, když jsem smlouval akci, tak jsem chtěl vědět, který ty písničky se tam na tech hodech budú hrát. A něco jinýho bylo třeba, když tam došli z jiné dědiny a zazpívali nám něco. Možná se to stalo dvakrát za celú tu dobu, že jsme jim nezahráli vrtění. Jednu Podlužáci nás vymáchali. Došli sem a zazpívali verbuňk, který ani já neznal, já jsem jich měl 110 tych vrťáků a ani tam nebyl. Někdo to tam vymyslel, a teda to jsme jim nezahráli. Oni začali pískat. Tak jsme jim tam zahráli podobný, aby se zatočili a dali pokoj. A ten druhý zazpívali – ten, který jsme zahráli.*“⁸⁴

Na stejné praxi se shoduje i současný kapelník Petr Mikliš. Taky ale říká, že dlouholetým procesem zapisování neznámých písniček už se jim podařilo vytvořit velmi obsáhlou notovou zásobu, ze které jsou připraveni okamžitě zahrát. A tak se stává jen zřídka, že by se jim něco nepodařilo „chytit“ – tedy zahrát podle přání zpěváků.

7.2.2. Populární skladby

Jak jsem již zmínil v předchozím oddílu, kapely si zakládaly na tom, aby byly schopny zahrát kusy podle přání posluchačů a zajistily si tak popularitu a žádanost. Není proto divu, že do repertoáru pronikaly nejen skladby z lidového prostředí, ale také z vážné hudby a populární hudby.

⁸³ HOLCMANOVÁ, Marie. Rozhovor. 24. 1. 2013.

⁸⁴ INGR, Petr. Rozhovor. 7. 2. 2013.

Tento jev ovšem není ničím výjimečný. Ingr o způsobu shánění tohoto repertoáru již za dob kapelničení svého otce říká: „*Oni řekli, zahrejte nám to a to, třeba Máničko, a oni hned otec: „Kde se to dá sehnat?“ A už pílili, kde, kde, a Jožo napiš to, donesli mu první hlas. Joža to rozepsal a na další muzice to jeli. A potom taky ty tišťačky. To už začlo, že jsem jel třeba do Brna, nebo otec jeli a donesli štosek not normálně z knihy, z hudebnin, vydany nový tišťačky. A teho je spousta repertoáru, co ještě doma mám. Spousta tych starých výtisků z tiskáren, který byly třeba už od roku 25. Ale oni to chvílu hráli. Pak to založili a už to hráli z paměti.*“⁸⁵

Současný kapelník Petr Mikliš říká, že hraní takových skladeb berou jako zábavu nebo zpestření. Hrávají je jako určitý způsob exhibice nebo pro pobavení diváků. V žádném případě tento druh produkce netvoří stěžejní část repertoáru. Jestli se takové skladby budou hrát, záleží taky na požadavcích pořadatele – pokud organizátor řekne, že by si přál skladby tohoto typu zahrát, nebo naopak, že si je výslovně nepřeje. Mikliš ovšem dodává, že přílišným zastáncem tohoto žánru není. „*Přece jenom jsme lidová kapela a ono to v té dechovce zní, prostě vždycky je z toho cítit dechovka. [...] To bych nechal tym kytaristom a klávesistom tady ty věci.*“⁸⁶

⁸⁵ INGR, Petr. Rozhovor. 7. 2. 2013.

⁸⁶ MIKLIŠ, Petr. Rozhovor. 11. 3. 2013.

8. Příležitosti ke hraní

Dechové kapely měly v životě obcí nezastupitelnou úlohu. Často se stávaly jediným možným prostředkem k zajištění hudebního doprovodu veškerých slavností a událostí konaných v obci. Tedy veškeré slavnosti spojené s církevním rokem, taneční zábavy, lidové zvyky a v neposlední řadě události spojené s životem lidí jako jsou svatby a pohřby.

8.1 Typické herní schéma kapely za rok

Pokud bychom chtěli načrtnout typický rok malé slovácké dechovky a vezmeme jej od adventu podle kalendáře církevního, vznikne nám přibližně následné schéma.

Jak popisuje Petr Ingr, zhruba okolo 10. prosince se začaly nacvičovat vánoční koncerty, kterých následně muzika odehrála okolo dvacítky. První taneční muzika byla tzv. Štěpánská (26. prosince, svátek sv. Štěpána), konaná při příležitosti dřívějšího tradičního konce roční služby čeledínů. Ve Skoronicích se rovněž hrávaly silvestrovské neboli novoroční zábavy. Období mezi těmito zábavami a masopustem vyplňovala plesová sezóna. V ní zpravidla kapela odehrála každý víkend 2-3 plesy. *Fašaňkem* (koncem masopustu), kdy se mimo jiné pochovávala basa, začíná nejen půst, nýbrž i přísný zákaz tanečních zábav až do velikonočního vzkříšení. O fašanku Petr Ingr říká, že stará Antošova kapela po obci většinou nehrávala. Chodil jen místní harmonikář. Za Ingrova vedení se občas jezdilo do okolních obcí, kam si je pozvali. Stávalo se, že požadavek byl tak veliký, až se musela kapela rozdělit na dvě poloviny, „šest a šest nebo sedm a sedm. To základní aby bylo no. Nebyl tam buben, tak tam byla tuba no a dva doprovody a melodici, a bicí, dva doprovody, melodici.“⁸⁷ První jarní muzicírování se tedy konalo až na Velikonoce, kdy byla muzika „odvedenecká“. V květnu poté probíhalo stavění a kácení máje. Čtyřicet dnů po Velikonocích následují letnice (Svatodušní svátky), které jsou ve Skoronicích spojené s obnovenou jízdou králů. První neděli v září se koná tradičně mariánská pout'. Oslavou žní jsou poté dožínky a konec hospodářského roku je zakončený Hody. Poslední muzika v roce je poté tzv. kateřinská zábava (26. listopadu, svátek sv. Kateřiny).

⁸⁷ INGR, Petr. Rozhovor. 7. 2. 2013.

8.2 Nepravidelné akce

Mimo tyto tradiční akce se hrávalo při mnohých dalších událostech s nepravidelnou periodicitou. Šlo například o oblíbené výlety do přírody, kdy se sešla *chasa* (svobodná mládež) a spolu s muzikou se šla za vesnici veselit. Dechovka hrála po cestě, ale poté i k tanci na místě.

Muzikanti hrávali i na slavnostních mších a při jiných církevních událostech, jež potřebovaly hudební doprovod. Mimo to Antonín Ingr i Petr Ingr působili, jak již bylo řečeno, jako obecní varhaníci.

Během roku měla kapela také samostatné koncerty (např. vánoční) a zúčastňovala se přehlídek dechových hudeb. K největším úspěchům na tomto poli patří umístění na prvním místě v nejprestižnější soutěži dechových hudeb – Zlaté křídlovce, v roce 1981.

Mimo obec jezdila dechová hudba doprovázet občany Skoronic například každé čtyři roky do Kyjova na Slovácký rok nebo na plesy, kde skoronický slovácký krúžek tancoval Moravskou a Českou besedu.

Mezi všemi svátky a slavnostmi kapela zajišťovala veškeré svatby a pohřby nejen ve Skoronicích, ale příležitostně i v okolních vesnicích. K pohřbům se místní kapela počítala téměř automaticky. Jak říká Marie Holcmannová, neexistovalo, aby se volala nějaká jiná kapela. To by ani nikoho nenapadlo.⁸⁸

Svatby se dříve taky hrávaly velmi často, ale dnes už se tato tradice téměř vytratila. Marie Holcmanová říká: *„do r. cca osmdesát pět, osmdesát osm se žádná svajba neobešla bez dechovky. Bud' šli od rána hrát. To třeba tady hráli v roku sedmdesát tři. 9. června nějakým novomanželům Švábkovým, tak to byla muzika od rána. To jich doprovázeli do kostela, kde hráli pochod, Vzhůru orle slovanský'. Hráli aj v kostele a potom hráli až do rána celú dobu, ale když měli moji rodiče svajbu, tož to bylo taky tak v padesátém prvním roku a potom už to bývalo, že šli hrát na svajbu o čtyřech odpoledně, došli k baráku, protože eště spíš bývaly svajby v baráku. Došli k baráku nevěsty nebo ženicha a zahráli mariánskú Ó matko Páně. Potom teprv hráli valčík, polku. Byli pozvaní do baráku. Pojedli. A bud' se teda odbývala svajba na dvoře, když to bylo v létě, tak se hrálo a tančilo na dvoře, anebo se šlo do starej hospody. A když už potom byl postavený obecnák a stará hospoda zbořená, tak se šlo na obecnák. Ted' už aby si volal někdo dechovku na svajbu, tak je to naprosto výjimečný. Hrála tady dechovka naposledy na svatbě Lidušce Ingrovej 30. září 1995.“*⁸⁹

⁸⁸ HOLCMANOVÁ, Marie. Rozhovor. 24. 1. 2013.

⁸⁹ Tamtéž.

V současné době hrají Skoroňáci nejvíce na přehlídkách dechových hudeb, koncertech, plesech a hodech. Pohřby už se dnes hrají málo a svatby téměř vůbec. Velkou překážkou je finanční stránka. Protože většina současných muzikantů není místních, musí kapela dopředu počítat, jestli se jí vyplatí náklady spojené s dopravou. Jak konstatuje Petr Mikliš: „*Ono se to nevyplatí finančně. Ten vánoční koncert. Vás třeba pozve dědina a dá vám 10 000Kč. Jenomže potřebujete na to minimálně 3-4 zkoušky. Je to zas něco jinýho jak lidová hudba a v podstatě ty zkoušky stojí taky peníze. Takže já kdybych měl hrát na vánočním koncertě, tak bych potřeboval 5000-7000, aby se mi to vrátilo. Zaplatit ty lidi.*“⁹⁰

8.3 Zajišťování herních příležitostí

Dle Petra Ingra nebylo až do poloviny 90. let 20. století nutné vůbec aktivně vyhledávat „zakázky“. Situace byla spíše opačná. Poptávka byla taková, že muselo hraní spíše odmítat, kvůli časové vytíženosti. Na otázku, jestli se odmítaly nějaké příležitosti i z jiných důvodů než časové zaneprázdněnosti, odpovídá bývalý kapelník: „*Nikdy jsem neodmítal, když jsme měli volno. A nikdy jsem nepodlehl tomu, že ten mi nabízel dvakrát tolik za to, co už jsem měl sepsanou smlouvu, abych to odmítl a šel tam. To jsem neudělal nikdy.*“⁹¹

Podle Petra Mikliše se nemusí aktivně obstarávat zakázky ani v současnosti. Kapela v současnosti funguje na bázi zájmové činnosti a muzikanti nemají potřebu hrát tak často jako dříve. Kapelník naopak vysvětluje, že má obavu slibovat vystoupení vzhledem k tomu, že čtyři členové jsou zaměstnaní u Vojenské hudby Olomouc a mohlo by dojít ke křížení termínů. Styk s veřejností je ale dnes značně rozdílný také proto, že kapela používá – podobně jako ostatní muziky – k propagaci a komunikaci internet.

8.4 Objednavatelé

Z hlediska toho kdo si kapelu objednával, je to různé podle typu akce. Když je jednalo o církevní hraní, objednavatelem byl ve většině případů farář, kostelní rada, nebo zástupci rady. Na hody zvou zpravidla stárce. Zřizovatelé ostatních folklórních záležitostí jsou obec od obce různí. Dříve si hojně muziku zvali zástupci nejrůznějších spolků, jako byl

⁹⁰ MIKLIŠ, Petr. Rozhovor. 11. 3. 2013.

⁹¹ INGR, Petr. Rozhovor. 7. 2. 2013.

Spolek katolické omladiny, Sokol, Orel a taky samozřejmě Svaz socialistické mládeže. Dnešní běžná praxe je, že zve obecní úřad dané obce z důvodu, že je často přispívatelem.

8.5 Činnost kapely a politická situace

Přelomové roky 1945 a 1948 odstartovaly mnohé změny ve fungování dechových hudeb. Jak zmiňuje J. Kotek, žádný z hudebních žánrů se již nevyvíjel spontánně jako před válkou, ale měl spíše úkol prosazovat mnohdy scestná hlediska dobové kulturní politiky. Poměrně zásadní změnou byla snaha o vymýcení živnostenské báze lidových kapel, což vyústilo 1. ledna 1950 ve zrušení kapelnické živnosti. Hráči a kapely měly být přidruženy k různým podnikům nebo družstvům. Činnost souborů taky podléhala doзору národních výborů a kapely musely pravidelně skládat kvalifikační přehrávky.⁹²

O tom, jak takové přehrávky probíhaly, referuje Petr Ingr: „*Tam si musel zahrát těžkú koncertní skladbu, prostě několik skladeb, ale musela tam být závažná skladba. Nějaký, aspoň jedna nebo dvě. A když ses na ní vytočil virtuózně, tak jsi dostal 100%. A na to se muselo zkúšat. To není enom tak, zahrát předeheru z Prodané nevěsty. To už je náročná věc. Nebo cokoliv, ale muselo to být na úrovni. A potom ta kapela dostala. Intonace, dynamika to se všechno hodnotilo. Seděla komise, tam jich bylo asi pět, a psali body. Byli tam. Předsedu dycky dělal šéf kulturního střediska z Hodonína a druhý byl metodik pro dechovou hudbu, to byl nějaký kovaný profík, a pak si přizvali tři nějaké vojáky nebo nějaké dechovkáře. (...) a za to si dostal, že máš tolik a tolik. A to si mohl dát pořadatelovi a říct: „My bereme tolik a tolik na hodinu, tečka.“ V temto to bylo takový, že se to rozčíslo jedna, dvě a hned jsi věděl, s kým máš tu čest.“*

Kapely také musely být k dispozici k reprezentaci při nejrůznějších státních slavnostech a ceremoniích. Musely se také účastnit tzv. brigád (nikoliv pracovních, ale hudebních), které byly neplacené. Odmítnout účast na brigádě bylo pro kapelu likvidační. Petr Ingr popisuje, jak takové brigády probíhaly: „*Museli jsme dělat brigády. Nekde mám i ten výkaz. My jsme třeba za rok udělali 19 brigád zadarmo. To je dost. Třeba bylo 1. mája, nás zavezli do Kyjova, a pak autobuskem nás převáželi, protože měli málo dechovek a průvod byl velký, tak my jsme obešli jednu, převezli nás, podruhé, převezli nás, potřetí, počtvrtý. Já jsem měl hubu jak indián. Víš co to, ty pochody, to je nejhorší. To je zničující.*

⁹²KOTEK, Josef. *Dějiny české populární hudby a zpěvu. 2, 19. a 20. století (1918-1968)*, op. cit., s. 270.

A kolikrát byla zima. Museli jsme odehrát tady [ve Skoronicích], ve Vlkoši, tam nebyla muzika, a teprv jet do Kyjova nebo do Hodonína. V Hodoníně to bylo taky ‚maso‘, tam nás taky natřikrát vézli dokola. To bývalo nejhorší, ty 1. máje. To bývalo utrpení. Pro mě teda. Protože já jsem hrával většinou sám tu první trubku a dostal jsem pořádně zabrat. Tak to byly různé výročí, VŘSR [Velká říjnová socialistická revoluce v Rusku], těch komunistických výročí byla fůra. To nebyl enom 1. máj, to bylo různý. Předávání Rudýho prapora atd. A to kdybys odmítl, tak si nezahraješ. Oni by ti vzali licenci a hotovo.“⁹³

Dalším úskalím, které bylo trnem v oku komunistickému režimu, byly křesťanské akce. Například oslavy Božího Těla byly v 70. letech a 80. letech 20. století úplně zakázány. Skoronická kapela ovšem nevůle orgánů příliš nedbala a církevních akcí, jako třeba poutí, se účastnila. Postihy, které následovaly, byly často formou zákazu vycestování na zahraniční zájezdy. Pokud totiž chtěla dechová hudba vycestovat, muselo se vyřídit spoustu povolení (např. každému muzikantovi v práci tzv. výjezdní doložka). Stačila maličkost, např. aby jeden muzikant nebyl u nadřízených politických či kulturních orgánů oblíbený, a už se nikam nejelo. Kvůli účasti Skoroňáků na pouti se třikrát stalo, že v okamžiku, kdy měli vyřízené všechny doložky a povolenky, jim na poslední chvíli byl výjezd zakázán a místo nich byla do zahraničí poslána jiná kapela.

8.6 Stejnokroje

Kapely používaly ke svému diferencování se nejen hudebních prostředků, ale i vizuálních. Jak píše Lucie Uhlíková: „*Muzikanti nezřídka vystupovali v bývalých rakouských uniformách, které byly vlastně jejich prvním stejnokrojem a na první pohled zřejmým vymezením se vůči lidovým muzikantům.*“⁹⁴

Skoroňáci v tomto ohledu samozřejmě nebyli výjimkou. Jako slovácká kapela používali jednak místní všední kroj, později několik typů stejnokrojů. Ještě za dob Antošovy kapely střídali oblečení v závislosti na ročním období. V létě chodili v letním kyjovském kroji, tedy v plátěných kalhotách (*třaslavice*), ve vestě (*kordulka*) a košili. Podle počasí se přidával černý klobouk, případně obdoba saka - černý nebo tmavě fialový *lajbl*. V zimě třaslavice vystřídal teplejší soukenné kalhoty (*sukenice*), přidaly se vysoké boty a místo klobouku beranice. Záleželo ale také na typu akce. Petr Ingr uvádí, že staří muzikanti

⁹³ INGR, Petr. Rozhovor. 7. 2. 2013.

⁹⁴ UHLÍKOVÁ, Lucie. Hudba, op. cit., s. 764.

z Antošovy kapely např. na plesech hrávali v civilu, nicméně se snažili zachovávat určité společenské dekorum – většinou černé kalhoty s bílou košilí. Za dob kapelničení mladšího z Ingrů již kapela vozila na plesy stejnokroje v tehdy módních barvách. Petr Ingr vzpomíná, že za dobu jeho kapelnictví vystřídali asi čtyři druhy stejnokrojů.⁹⁵

Pokud jde o hudební příležitosti spjaté s místními folklorními tradicemi, chodili muzikanti zpravidla v kyjovských krojích, nicméně z praktických důvodů ne ve zcela kompletních. Jak dodává jeden z organizátorů kulturního dění ve Skoronicích, Josef Holcman, „*samozřejmě nemohli chodit upjatí se špendlíkama od šátků a mašlí, protože u té muziky musí mít člověk volný hrudník, plíce, břuch, to by nešlo.*“⁹⁶

Tento styl odívání se zachoval až do dneška. Petr Mikliš uvádí, že muzikanti hrávají v krojích, nicméně v jejich odlehčené formě. Nosí například místo teplých soukenných kalhot jen běžné černé kalhoty a místo vysokých bot polobotky. Všechna tato odlehčení mají praktické důvody: když např. muzikanti hrají na hody tři dny v kuse, není pro muzikanty představitelné absolvovat toto dlouhé hraní v nepohodlných vysokých botách. A k účelům plesů nadále využívají na míru šité stejnokroje.

⁹⁵ INGR, Petr. Rozhovor. 7. 2. 2013.

⁹⁶ HOLCMAN, Josef. Rozhovor. 24. 1. 2013.

9. Závěr

I přes klesající posluchačský zájem je civilní dechová hudba v některých částech Moravy stále živým a žádaným hudebním žánrem. Je neodmyslitelnou součástí nejrozličnějších folklorních přehlídek a slavností, je pevnou součástí etnokulturních tradic řady obcí, a to zejména na Slovácku. Ač své vrcholné období prožívala v průběhu minulého století, i v dnešní době si dokáže najít své posluchače nejen z řad těch, kteří onen vrchol pamatují, ale mezi mladými posluchači.

Antošova kapela, později Skoroňáci, se dokázala v průběhu svých necelých sto let existence vypracovat z ničeho až na samotný vrchol kvality, který korunovala vítězstvím v soutěži Zlatá křídlovka. Tento úspěch by se zcela jistě nedostavil, nebýt odhodlané, tvrdé a svědomité práce obou dlouholetých kapelníků Ingrů, kteří svými schopnostmi dokázali kapelu udržet v chodu po tak výjimečně dlouhou dobu, a také díky oddané službě tří generací muzikantů, kteří se za dobu působení kapely v hraní vystřídaly.

Tato práce si dala za úkol pokusit se pomocí výzkumu jedné lokální dechové hudby zmapovat, jak taková malá civilní muzika v průběhu minulého století fungovala. Svědectví o chodu a jejím řízení bylo zaznamenáno. A přestože nemusí přesně odrážet skutečnosti tak, jak se opravdu staly, jedná se o důležitý pramen často nezaznamenávaných skutečností. Tuto práci lze chápat jako jeden kamínek do mozaiky, která by měla přinést celkový obraz vývoje studovaného žánru – tedy dechové hudby a jejího vývoje na našem území. Že dodnes taková práce chybí, je důsledkem především nedostatku přímých pramenů. A právě tuto případovou studii chápu jako jeden krok kupředu k nápravě zmíněné situace. Dalším krokem je také sestavený seznam veškerých nahrávek pořízených skronickou kapelou pro Českou televizi a Český rozhlas Brno, které je součástí přílohy této práce.

10. Resumé

Úkolem práce je zachycení způsobu fungování malých dechových hudeb na Kyjovsku v průběhu 20. století. Text demonstruje vývoj a provozovací praxi na konkrétním případě jedné hudby (Skoroňáci) za předpokladu, že ostatní tělesa fungovala obdobně. Za pomoci studia pramenů, literatury a terénního výzkumu, především interview s pamětníky, se snaží odpovědět na základní výzkumné otázky. Ty jsou směřovány do tří hlavních oblastí: obsazení kapely, repertoár a příležitostí ke hraní. Krom těchto tří hlavních okruhů práce obsahuje stručnou historii dechové hudby v českých zemích. Přílohová část pak zahrnuje soupis veškerých hudebních záznamů skoronické kapely, pořízených jak pro Českou televizi, tak pro Český rozhlas Brno.

Cizojazyčné resumé

The aim of this work is to catch the function of small brass bands in the area of Kyjov during the twentieth century. The text shows the development and practise at the particular case of a musical group (Skoroňáci) on condition that the other ensembles worked similarly. This bachelor thesis tries to answer to the basic research questions using the study of sources, literature and fieldwork especially interviews with some eyewitnesses. These questions are divided into three main parts: cast of the band, repertoire and occasion to play. This work includes apart from three main sections, also the brief history of brass-band music in the Czech countries. The supplement contains the list of all musical records of the brass band Skoroňáci made for Czech Television and Czech Radio Brno.

11. Seznam použité literatury, pramenů, periodik a internetových odkazů

Použitá literatura

- BAJGAROVÁ, Jitka, ed. *Vojenská hudba v kultuře a historii českých zemí: [sborník ze stejnojmenné mezinárodní konference konané 28.-30. dubna 2005 v Praze]*. Vyd. 1. Praha: Etnologický ústav Akademie věd České republiky, 2007. 506 s. ISBN 978-80-87112-00-7.
- BIMKOVÁ, Milada – VETTERL, Karel. Lidová kultura. In Hurt, Rudolf a kolektiv: *Kyjevsko*. Brno: Musejní spolek v Brně, 1970, s. 229–241.
- HOLCMAN, Vojtěch – HOLCMAN, Josef. *Hlediště, peklo, jeviště, aneb, Historie ochotnického divadla ve Skoronicích*. Skoronice: Obecní úřad Skoronice, 1996. 143 s.
- HRUŠKA, Tomáš. *Vojenská hudba v Brně, její historie a význam pro kulturní život města*, Magisterská diplomová práce, Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav hudební vědy, Brno, 2012. 84 s.
- JANDA, Bedřich. *Dechová hudba a dnešek*. Praha: Ústav pro kulturně výchovnou činnost, 1972. 53, [i] s.
- Jihomoravský kraj: města a obce Jihomoravského kraje: tradice, historie, památky, turistika, současnost*. Rožnov pod Radhoštěm: Proxima Bohemia, [2008?]. 467 s.
- KAPUSTA, Jan. *Dechové kapely, pochod a František Kmoch*. 1. vyd. Praha: Supraphon, 1974. 248 s., obr. příl.
- KOLLÁR, Lukáš. *Dychová hudba na Slovensku Historický vývoj, regionálne a organizačné členenie, herné príležitosti a zastúpenie v médiách*. Magisterská diplomová práce, Masarykova universita, Filozofická fakulta, Ústav hudební vědy, Brno, 2011. 71 s.

- KONEČNÁ, Vendula. *Lidová kultura na Kyjovsku*, Magisterská diplomová práce, Masarykova universita, Pedagogická fakulta, Katedra hudební výchovy, Brno, 2008. 76 s.
- KOTEK, Josef – FUKAČ, Jiří. *Dechová hudba*. In FUKAČ, Jiří, VYSLOUŽIL, Jiří, MACEK, Petr (ed.), *Slovník české hudební kultury*, Praha: Editio Supraphon, 1997, s. 141.
- KOTEK, Josef. *Dějiny české populární hudby a zpěvu (1918-1968)*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1998. 373, [32] s. ISBN 80-200-0634-6.
- KOTEK, Josef. *Dějiny české populární hudby a zpěvu. 1. 19. a 20. století (do roku 1918)*. 1. vyd. Praha: Academia, 1994. 235 s. ISBN 80-200-0481-5.
- KOUKAL, Milan. *Dechovka: historie a současnost naší dechové hudby*. Praha: Slovart, 2007. 312 s. ISBN 978-80-7209-909-2.
- KURFÜRST, Pavel. *Hudební nástroje*. Vyd. 1. Praha: Togga, 2002. 1168 s. ISBN 80-902912-1-X
- MARKL, Jaroslav: *Hudební folklór národního obrození a dechová hudba*. Český lid 63, 1976, č. 1, s. 23–32.
- MEZIHORÁK, Kamil. *Dechová hudba na Kyjovsku*. Bakalářská diplomová práce, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, Pedagogická fakulta, Katedra hudební výchovy, Ústí nad Labem, 2010, 40 s.
- PAVLICOVÁ, Martina – UHLÍKOVÁ, Lucie: *Folklor, folklorismus a etnokulturní tradice. Příspěvek k terminologické diskusi*. In Blahůšek, Jan, Jančář, Josef (ed.) *Etnologie – současnost a terminologické otázky*. Strážnice: Národní ústav lidové kultury. 2008, s. 50–56.
- PAVLICOVÁ, Martina. *Lidová kultura a její historicko-spoločenské reflexe: (mikrosociální sondy)*. Vyd. 1. Brno: Ústav evropské etnologie ve spolupráci s

Etnologickým ústavem AV ČR, pracoviště Brno, 2007. 175 s. Etnologické studie;
3. ISBN 978-80-254-1044-8

PĚNČÍK, Stanislav. *Když zazpívají křídlovky*. 2. 1. vyd. Praha: Editio Bärenreiter, 2002.
322 s. ISBN 80-86385-18-3.

PĚNČÍK, Stanislav. *Když zazpívají křídlovky*. Břeclav: Moraviapress, 1998. 357 s. ISBN
80-86181-01-4.

PĚNČÍK, Stanislav; Frýbort, Josef. In Martina Pavlicová, Uhlíková Lucie (ed.) *Od folkloru
k folklorismu*. Strážnice: Ústav lidové kultury, 1997. s. 30.

SYNEK, František; Pěnčík, Stanislav. In Martina Pavlicová, Uhlíková Lucie (ed.) *Od
folkloru k folklorismu*. Strážnice: Ústav lidové kultury, 1997. s. 90–91.

ŠÁLEK, Robert. *Vojenská hudba: stručné dějiny*. Praha: Ministerstvo národní obrany,
1956. 150 s. Studijní pomůcky a učebnice GŠ/IVH.

TKADLČÍK, Roman. *Jan Slabák, trumpetista, skladatel a pedagog*, Bakalářská diplomová
práce, Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav hudební vědy, Brno, 2010, 44
s.

TKADLČÍK, Roman. *Vývoj dechové hudby po roce 1970 s příchodem Moravanky*,
Magisterská diplomová práce, Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav hudební
vědy, Brno, 2012, 67 s.

TONCROVÁ, Marta: Moravanka. In Martina Pavlicová, Uhlíková Lucie (ed.) *Od folkloru
k folklorismu*. Strážnice: Ústav lidové kultury, 1997. s. 167–168.

UHLÍKOVÁ, Lucie. Hudba. In Jiří Čejka (ed.) *Ratíškovice – minulostí slovácké obce*.
Ratíškovice: Obec Ratíškovice, 2010, s. 758–778. ISBN 9788025473627

Prameny

Rešerše z České televize a Českého rozhlasu

Etnologický ústav AV ČR, pracoviště Brno, sbírkové a dokumentační fondy, M. Bimková:
Muzikanti a kapely na Kyjovsku a Hodonínsku, sign. V3/Skoronice.

Osobní rozhovor s Josefem Holcmanem, 24. 1. 2013.

Osobní rozhovor s Marií Holcmanovou, 24. 1. 2013.

Osobní rozhovor s Petrem Ingrem, 7. 2. 2013.

Osobní rozhovor s Petrem Miklišem, 11. 3. 2013.

Internetové odkazy

KOTEK, Josef. FUKAČ, Jiří. *Dechová hudba* [online]2013 [cit. 4. 4. 2013]. Dostupné z
<<http://www.ceskyhudebnislovník.cz/chs/entry.php?id=220>>.

<http://www.skoronaci.cz>

<http://www.folklorweb.cz/clanky/20071017.php>

Český statistický úřad, *Definitivní výsledky Sčítání lidu, domů a bytů*. [online] 2011 [cit. 5. 4. 2013] dostupné z
<http://www.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/definitivni_vysledky_scitani_lidu_domu_a_bytu>.

12. Přílohy

ČT Televizní studio Brno – Skoroňáci

Frybortovci

385 451 62691

Dokument zachycující celoživotní dílo hudebního pedagoga J. Frýborta. (1985)

Režie K. Fuksa

3E 8601

Vítězové Zlaté křídlovky

388 451 12620

Hudebně zábavný pořad (1988)

3E 8302

Všichni se ptají – vodohospodáři

388 452 76593

3pv 497

Tarogato hraje prim

391 451 16789

Hudebně zábavný pořad (1991).

Režie R. Tesáček

3E 7405

Skoroňáci

391 451 16789

Hudebně zábavný pořad (1991).

Režie R. Tesáček

3E 7406

Vyberte si 6 ze 7

392 451 16908

Dechová hudba, zábava, hudba, Dolanka, Podhoranka, Skoroňáci, Stříbrňanka, Morava, Valaška, Žadovjáci,

3pv 4503

Klub přátel dechovky

302 236 33477

Sedm předních moravských kapel hraje skladby letošního šedesátníka Václava Maňase.

Režie R. Tesáček

3E 9971

Folklorika

303 296 36054

Tradiční kultura dnes: Hody na Kyjovsku, Uherskobrodsku a Uherskohradištsku. – Hanácké kroje. – Legenda: klarinetista a zakládající člen Břeclavanu Vlastimil Kopuleť.

3E 11903

Zveme vás ... na dechovku do Strážnice

305 293033461/0006

Setkání s vítězi Zlaté křídlovky a hercem Viktorem Skálou.

Režie P. Ryšavý

3E 9028

Zveme vás... na hasičský bál

306 292 32016/0002

Dechová kapela Skoroňáci a herec Vladimír Hauser vás zavedou na ples hasič.

Režie P. Ryšavý

3E 13274

Český rozhlas Brno – seznam nahrávek DH Skornáci

Název: V širém poli studánečka

Hlavní autor: Mikulecký Fanoš

Interpret zpěvu: Rybová, Jarmila

Dirigent: Machek, Miloš

Rok: 1983

Název: Vořechovská

Hlavní autor: anonym - lidová

Interpret zpěvu: Štruncová, Zuzana; Růžičková, Martina

Dirigent: Machek, Miloš

Rok: 1983

Název: Hovorané, pěkné koně majů

Hlavní autor: Trad.

Textař: Machek, Miloš

Interpret zpěvu: Ingr, Petr; Ždánský, Vladimír

Dirigent: Machek, Miloš

Rok: 1983

Název: Dycky staříček říkávali
Hlavní autor: Machek, Miloš.
Textař: Foltýn, Milan
Interpret zpěvu: Ingr, Petr; Šindlerová, Anna
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1983

Název: Nad ní není
Hlavní autor: Hrubý, Josef
Textař: Hrubý, Josef
Interpret zpěvu: Tesaříková, Jarmila; Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1985

Název: Jubilantský přípitek
Hlavní autor: Machek, Miloš
Textař: Krša, František Fanyn
Interpret zpěvu: Šindlerová, Anna; Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1985

Název: Pod Kravíma Horama
Hlavní autor: Michna, Antonín
Textař: Michna, Antonín
Interpret zpěvu: Šindlerová, Anna; Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1985

Název: Koníčky moje šedé
Hlavní autor: Maňas, František
Textař: Salčák, Vladimír
Interpret zpěvu: Ingr, Petr; Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1985

Název: Škádlivá
Hlavní autor: Janík, Augustin
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1987

Název: pro Věrku
Hlavní autor: Machek, Miloš
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1987

Název: Moravské Vinohrady
Hlavní autor: Ogurek, Josef
Textař: Ogurek, Josef
Interpret zpěvu: Rybová, Jarmila; Šindlerová Anna

Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1987

Název: Proč mne můj šohajku
Hlavní autor:
Textař: Michna, Antonín
Interpret zpěvu: Kotek, Jindřich; Šindlerová Anna
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1987

Název: Okolo Frýdku cestička
Hlavní autor: anonym - lidová
Textař: anonym - lidová
Interpret zpěvu: Ingr, Petr; Kotek, Jindřich; Rybová, Jarmila; Šindlerová Anna
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1987

Název: Kurucké písně
Hlavní autor: Machek, Miloš
Interpret nástroje: Čajka, Jaroslav
Nástroj: tarogató
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1987

Název: Píseň a sirba
Hlavní autor: anonym - lidová
Interpret nástroje: Čajka, Jaroslav
Nástroj: tarogató
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1987

Název: Laštovička
Hlavní autor: Maňas, František
Textař: Salčák, Vladimír
Interpret zpěvu: Kotek, Jindřich; Šindlerová Anna
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1985

Název: Strážnické vinohrady
Hlavní autor: Maňas, František
Textař: Salčák, Vladimír
Interpret zpěvu: Rybová, Jarmila; Kotek, Jindřich; Šindlerová Anna
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1985

Název: K Hodonínu pěkný chodník
Hlavní autor: Mikulecký, Fanoš
Textař: Mikulecký, Fanoš
Interpret zpěvu: Rybová, Jarmila; Kotek, Jindřich; Šindlerová Anna
Dirigent: Machek, Miloš

Rok: 1985

Název: Kateřinka

Hlavní autor: Machek, Miloš.

Textař: Krša, F.F.

Interpret zpěvu: Růžičková, Martina; Štruncová, Zuzana

Dirigent: Machek, Miloš

Rok: 1985

Název: Za Nivnicú

Hlavní autor: Machek, Miloš.

Interpret zpěvu: Růžičková, Martina; Štruncová, Zuzana

Dirigent: Machek, Miloš

Rok: 1985

Název: V horním konci svítá

Hlavní autor: Trad.

Interpret zpěvu: Růžičková, Martina; Štruncová, Zuzana

Dirigent: Machek, Miloš

Rok: 1985

Název: Vracovský verbuňk

Hlavní autor: anonym - lidová

Interpret zpěvu: Kotek, Jindřich

Dirigent: Machek, Miloš

Rok: 1985

Název: Nésl ptáček

Hlavní autor: anonym - lidová

Textař: Tesaříková, Jarmila

Interpret zpěvu: Šindlerová Anna

Dirigent: Machek, Miloš

Rok: 1985

Název: Co mě milý daruješ?

Hlavní autor: Machek, Miloš.

Textař: Krša, F.F.

Interpret zpěvu: Tesaříková, Jarmila; Šindlerová Anna

Dirigent: Machek, Miloš

Rok: 1985

Název: V tem Kyjově

Hlavní autor: anonym - lidová

Textař: Krša, F.F.

Interpret zpěvu: Ingr, Petr ml.

Dirigent: Machek, Miloš

Rok: 1988

Název: Kdyby byla Morava

Hlavní autor: Machek, Miloš.

Interpret zpěvu: Rybová, Jarmila; Šindlerová Anna
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1988

Název: Ve Skoronicích
Hlavní autor: Trad.
Interpret zpěvu: Kotek, Jindřich; Ingr, Petr
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1988

Název: Hrnčířský valčík
Hlavní autor: anonym - lidová
Textař: Krša, F.F.
Interpret zpěvu: Kotek, Jindřich; Šindlerová, Anna
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1988

Název: Pro Ritu
Hlavní autor: Machek, Miloš
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1988

Název: Dobře tomu šohajkovi
Hlavní autor: Machek, Miloš
Interpret zpěvu: Ingr, Petr; Kotek, Jindřich;
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1988

Název: Vráťím se, Moravo
Hlavní autor:
Textař: Michna, Antonín
Interpret zpěvu: Rybová, Jarmila; Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1988

Název: Štěstí, štěstí
Hlavní autor: Michna, Antonín
Textař: Vozka, Stanislav
Interpret zpěvu: Rybová, Jarmila; Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1988

Název: Táto, budeme čekat
Hlavní autor: Michna, Antonín
Textař: Michna, Antonín
Interpret zpěvu: Šindlerová Anna; Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1990

Název: Věneček z pomněnek

Hlavní autor: Michna, Antonín
Textař: Michna, Antonín
Interpret zpěvu: Machalínková, Lenka; Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1990

Název: Chaloupka v Jalubí
Hlavní autor: Michna, Antonín
Textař: Michna, Antonín
Interpret zpěvu: Šindlerová Anna; Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1990

Název: Ej, vím já o děvčině
Hlavní autor: Trad.
Textař: Michna, Antonín
Interpret zpěvu: Ingr, Petr; Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1990

Název: Parafráze na Nezabudku
Hlavní autor: Machek, Miloš
Interpret nástroje: Čajka, Jaroslav
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1990

Název: Od Vrbice do Čejkovic
Hlavní autor: Michna, Antonín
Textař: Michna, Antonín
Interpret zpěvu: Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1986

Název: Maléřečka
Hlavní autor: Blaha, Oldřich
Textař: Babula, Václav
Interpret zpěvu: Ingr, Petr
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1986

Název: Jede šohaj
Hlavní autor: Růžička, Josef
Textař: Krný, Josef
Interpret zpěvu: Štruncová, Zuzana; Růžicková, Martina
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1986

Název: Zarostla už cestička
Hlavní autor: Porubský, Karel
Textař: Porubský, Karel

Interpret zpěvu: Rybová, Jarmila; Šindlerová Anna
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1986

Název: Každá růže trny má
Hlavní autor: Porubský, Karel
Textař: Porubský, Karel
Interpret zpěvu: Rybová, Jarmila; Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1986

Název: Nejmilejší
Hlavní autor: Hrubý, Josef
Textař: Hrubý, Josef
Interpret zpěvu: Rybová, Jarmila; Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1986

Název: Naše koníčky
Hlavní autor: Orság, Antonín
Textař: Šteffek, Čestmír
Interpret zpěvu: Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1987

Název: Eště si já pohár vína
Hlavní autor: Machek, Miloš
Interpret zpěvu: Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1987

Název: Prečo si ty, šohajíčku
Hlavní autor: Machek, Miloš
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1987

Název: Chasa z Vracova
Hlavní autor: Michna, Antonín
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1987

Název: Nad Pálavú
Hlavní autor: Michna, Antonín
Textař: Michna, Antonín
Interpret zpěvu: Šindlerová Anna; Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1986

Název: Jakú jsem si frajárečku
Hlavní autor: Machek, Miloš

Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1988

Název: Čekala cérečka
Hlavní autor: Machek, Miloš
Textař: Vozka, Stanislav
Interpret zpěvu: Šindlerová Anna; Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1988

Název: Za tú horú
Hlavní autor: Machek, Miloš
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1988

Název: Moravské vinohrady
Hlavní autor: Ogurek, Josef
Textař: Ogurek, Josef
Interpret zpěvu: Rybová, Jarmila; Šindlerová Anna
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1987

Název: Proč mě, šohajku
Hlavní autor: Michna, Antonín
Textař: Michna, Antonín
Interpret zpěvu: Rybová, Jarmila; Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1990

Název: Ve Skoronicích
Interpret zpěvu: Kotek, Jindřich
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1990

Název: Šepot květin
Hlavní autor: Štolec, Emil
Orchestr: Skoroňáci
Nosič: Pod jednou střechou
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 1990

Název: Dnes zvečera
Hlavní autor: Šroubek, Antonín
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 1990

Název: Moravské vinohrady
Hlavní autor: Ogurek, Josef
Textař: Ogurek, Josef
Interpret zpěvu: Rybová, Jarmila; Šindlerová Anna

Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1987

Název: Im Waldesdunkel
Nosič: Dechovkové speciality
Rok: 1994

Název: Ej, vím já o děvčině
Interpret zpěvu: Kotek, Jindřich; Ingr, Petr
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1990

Název: Die schnellen Fingers
Nosič: Dechovkové speciality
Hlavní autor: Langer, Adolf
Rok: 1994

Název: Za Nivniců
Interpret zpěvu: Růžičková, Martina; Štruncová, Zuzana
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1995

Název: Dyby byla Morava
Hlavní autor: Ogurek, Josef
Textař: Ogurek, Josef
Interpret zpěvu: Rybová, Jarmila; Šindlerová Anna
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1995

Název: Staročeská muzika
Hlavní autor: Malina, Jaroslav
Textař: Jacura, Ladislav
Nosič: Kdyby ty muziky nebyly 2
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1995

Název: Hrajte, já ráda tancuju
Hlavní autor: Vejvoda, Jaromír
Textař: Zeman, Václav
Nosič: Grand prix české muziky
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 1996

Název: In der Urschenke
Hlavní autor: Ecker, Frank
Nosič: Zlaté trumpety
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 1996

Název: Šepot květin

Hlavní autor: Šolc, Emil
Nosič: Zlaté trumpety
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 1996

Název: Bořetická polka
Hlavní autor: Michna, Antonín
Nosič: Zlaté trumpety
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 1996

Název: Dnes zavečera
Hlavní autor: Šroubek, Antonín
Nosič: Zlaté trumpety
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 1996

Název: Až nás cesty svedou
Hlavní autor: Valduf, Karel
Nosič: Ach bože lásko
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1995

Název: Až nás cesty svedou
Hlavní autor: Valduf, Karel
Nosič: Ach bože lásko
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1995

Název: Hora staccato
Hlavní autor: Dinicu, Grigoras
Interpret nástroje: Čajka, Jaroslav
Nosič: Půlstoletí muziky
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 2001

Název: Bezovka
Hlavní autor: Čebiš, Josef
Textař: Kaňka, František
Interpret zpěvu: Ingr, Petr
Nosič: Grand prix české lidovky 20. století
Rok: 1991

Název: Keď som si, som si
Hlavní autor: anonym - lidová
Textař: anonym - lidová
Interpret nástroje: Čajka, Jaroslav
Interpret zpěvu: Ingr, Petr
Nosič: Pro dobrou pohodu
Dirigent: Ingr, Petr

Rok: 2001

Název: Pro nás

Hlavní autor: Kohoutek J.

Nosič: Pro dobrou pohodu

Dirigent: Ingr, Petr

Rok: 2001

Název: To skoronské pole

Hlavní autor: anonym - lidová

Textař: anonym - lidová

Interpret zpěvu: Duchoslavová, Zdenka, Šindlerová, Anna; Blecha, Libor; Ingr, Petr

Nosič: Pro dobrou pohodu

Dirigent: Ingr, Petr

Rok: 2001

Název: Hora staccato

Hlavní autor: Dinicu, Grigoras

Interpret nástroje: Čajka, Jaroslav

Nosič: Pro dobrou pohodu

Dirigent: Ingr, Petr

Rok: 2001

Název: Slunko nízko

Hlavní autor: anonym - lidová

Textař: anonym - lidová

Interpret zpěvu: Duchoslavová, Zdenka, Šindlerová, Anna; Ingr, Petr

Nosič: Pro dobrou pohodu

Dirigent: Ingr, Petr

Rok: 2001

Název: Ty skoronské vinné sklepy

Hlavní autor: Míša, Jan

Textař: Míša, Jan

Interpret zpěvu: Šindlerová, Anna; Blecha, Libor

Nosič: Pro dobrou pohodu

Dirigent: Ingr, Petr

Rok: 2001

Název: Torna a Surriento

Hlavní autor: Curtis, Ernesto

Textař: Curtis, Ernesto de

Interpret zpěvu: Ingr, Petr ml.

Nosič: Pro dobrou pohodu

Dirigent: Ingr, Petr

Rok: 2001

Název: Vyznání

Hlavní autor: Šindler J.

Textař: Ingr, Petr

Interpret zpěvu:Ingr, Petr, Ingr, Petr ml.
Nosič: Pro dobrou pohodu
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 2001

Název: V síni dolinečka
Hlavní autor: anonym - lidová
Textař: anonym - lidová
Interpret zpěvu:Blecha, Libor; Duchoslavová, Zdenka, Šindlerová, Anna; Ingr, Petr
Nosič: Pro dobrou pohodu
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 2001

Název: Hrajte, já ráda tancuju
Hlavní autor: Vejvoda, Jaromír
Textař: Zeman, Vašek
Nosič: Ty naše písničky české
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 1999

Název: Houpává
Hlavní autor: Kohoutek J.
Textař: Ingr, Petr
Interpret zpěvu:Blecha, Libor; Duchoslavová, Zdenka
Nosič: Pro dobrou pohodu
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 2001

Název: Išlo dívča přes Svárové
Hlavní autor: Míša, Jan
Textař: Míša, Jan
Interpret zpěvu:Blecha, Libor; Duchoslavová, Zdenka, Šindlerová, Anna; Ingr, Petr
Nosič: Pro dobrou pohodu
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 2001

Název: Skřivánek
Hlavní autor: Dinicu, Grigoras
Interpret nástroje: Čajka, Jaroslav
Nosič: Pro dobrou pohodu
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 2001

Název: Sudoměřské pole
Hlavní autor: Míša, Jan
Textař: Míša, Jan
Interpret zpěvu:Blecha, Libor; Duchoslavová, Zdenka, Šindlerová, Anna; Ingr, Petr
Nosič: Pro dobrou pohodu
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 2001

Název: Já na Hornácku znám
Hlavní autor: Kohoutek, Jaroslav
Textař: Kohoutek, Jaroslav
Interpret zpěvu: Šindlerová, Anna; Ingr, Petr
Nosič: Pro dobrou pohodu
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 2001

Název: Granada
Hlavní autor: Lara, Augustin
Interpret zpěvu: Ingr, Petr ml.
Nosič: Pro dobrou pohodu
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 2001

Název: U Hodonína
Hlavní autor: Konečný J.
Textař: Konečný J.
Interpret zpěvu: Zdenka, Šindlerová, Anna; Ingr, Petr
Nosič: Pro dobrou pohodu
Dirigent: Ingr, Petr
Rok: 2001

Název: Ej, jaro, jaro
Hlavní autor: Gorlová, Anežka
Textař: Gorlová, Anežka
Interpret zpěvu: Tesaříková, Anežka
Dirigent: Machek, Miloš
Rok: 1983

Obrazová příloha

Podoba kapely v roce 1928 (zdroj: soukromý archív Petra Ingra)

Zakladatel kapely Antonín Ingr. (zdroj: soukromý archív Petra Ingra)

Kapela hrající v průvodu v civilním oblečení. 31. 5. 1970. (zdroj: soukromý archiv Petra Ingra)

K

Kapela na „pódii“ v civilním oblečení. 31. 7. 1970 (zdroj: soukromý archiv Petra Ingra)

Při zastavení průvodu. 70. léta (zdroj: soukromý archív Petra Ingra)

Kapela v průvodu v krojích. 80. léta. (zdroj: soukromý archív Petra Ingra)

Při hraní na svatbě jednoho z členů kapely. 80. léta. (zdroj: soukromý archiv Petra Ingra)

Zlatá křídlovka. Civilní stejnokroje. 1984. (zdroj: soukromý archiv Petra Ingra)

Vítězové Zlaté křídlovky. 1984. (zdroj: soukromý archiv Petra Ingra)

Petr Ingr a Antonín Ingr. 70. Léta. (zdroj: soukromý archív Petra Ingra)

Kapelník Petr Ingr. 80. léta. (zdroj: soukromý archív Petra Ingra)

Sóloví zpěváci. 80. léta. (zdroj: soukromý archiv Petra Ingra)

Zemědělská výstava 1985. (zdroj: soukromý archiv Petra Ingra)

Podoba kapely v roce 2001. (zdroj: soukromý archív Petra Ingra)

Současná DH Skoroňáci. (zdroj: soukromý archív Petra Ingra)